

به نام خدا

پایان نامه کارشناسی در زمینه صلح و توسعه

چه چیزی جنبش های مقاومت بدون خشونت را موفق می کند؟

نویسنده: ماری کاستلوت

ناظر: مانوئلا نیلسون

سازنده: چریس های

دانشگاه: دانشگاه لینه

عبارت: ۲۰۲۲VT

دوره: ۲ E۳۲FU

موضوع: مطالعات صلح و توسعه

سطح: لیسانس

چکیده:

جنبش های اجتماعی که تلاش می کنند با روش های غیرخشونت آمیز به تغییرات اجتماعی دست یابند، پدیده جدیدی نیستند، اما محققان تاکنون نتوانسته اند عواملی را که منجر به موفقیت آنها می شود، تعیین کنند.

این متن با نگاهی به سه مورد از جنبش های مقاومت بدون خشونت، در سودان، میانمار و لبنان، با بهره گیری از نگاه اریکا چنووت، به این بحث می پردازد، چرا که جدیدترین تحقیقات در مورد این موضوع توسط ایشان صورت گرفته است.

نتایج مهم برای دستیابی بیشتر به فرار و انعطاف پذیری، همچنین بر اهمیت حمایت بین المللی، تاریخچه جنبش های غیرخشونت آمیز و به ویژه سیاست خارجه برای جنبش های مقاومت غیرخشونت آمیز برای دستیابی به اهدافشان تأکید می کند. نتایج به ضرورت تحقیقات آتی برای بررسی بیشتر و توسعه مدل های فراگیر برای جنبش های مقاومت غیرخشونت آمیز اشاره می کند که می توانند تحول و توسعه مسالمت آمیز را به همراه داشته باشند، در حالی که بر اهمیت حمایت بین المللی برای کمک به موفقیت جنبش های مقاومت غیرخشونت آمیز تأکید می کنند.

نتیجه گیری ها به ضرورت آینده اشاره می کنند تحقیق برای بررسی بیشتر و توسعه مدل های فراگیر برای جنبش های مقاومت بدون خشونت که می تواند تحول و توسعه صلح آمیز را به ارمغان بیاورد. همچنین بر اهمیت حمایت بین المللی برای کمک به موفقیت جنبش های مقاومت بدون خشونت تأکید می کند.

واژه های کلیدی: عدم خشونت، مقاومت، حرکات، موفقیت، توسعه

قدردانی

می خواهم از همه استادانم در تمام دوره های علوم اجتماعی بین المللی و صلح و توسعه تشکر کنم. علاوه بر این می خواهم از سرپرست خود به خاطر تمام راهنمایی ها و صبوری که در حین نوشتن پایان نامه ام داشت تشکر و قدردانی کنم. در پایان لازم می دانم از همه شما عزیزان به خاطر تشویق ها و حمایت های مثبت تشکر و قدردانی کنم.

فهرست اختصارات

AAPP: انجمن کمک برای زندانیان سیاسی

AU: اتحادیه آفریقا

ASEAN: انجمن کشورهای جنوب شرقی آسیا

CDM: جنبش نافرمانی مدنی

EU: اتحادیه اروپا

FFC: نیروهای آزادی و تغییر

GDP: تولید ناخالص داخلی

IDP: آوارگان داخلی

IMF: صندوق بین المللی پول

LAS: اتحادیه کشورهای عربی

MNC: شرکت های چند ملیتی

NCP: حزب کنگره ملی

NLD: لیگ ملی برای دموکراسی

OHCHR: دفتر حقوق بشر سازمان ملل

PDF: نیروهای مدافع خلق

PM: نخست وزیر

RSF: نیروهای پشتیبانی سریع

SPA: انجمن حرفه ای سودان

TMC: شورای نظامی انتقالی

UK: انگلستان

UN: سازمان ملل متحد

US: ایالات متحده

ساختار پایان نامه

2	خلاصه
3	قدردانی
4	فهرست اختصارات
۵	ساختار پایان نامه
۷	معرفی
8	مقدمه، مسئله تحقیق و ارتباط
9	هدف تحقیق
۹	بررسی ادبیات
12	چارچوب تحلیلی
۱۵	چارچوب روش شناختی
۱۵	مطالعه کیفی
۱۵	استدلال ابداعی
۱۷	تجزیه تحلیل متن
۱۷	منابع و پایایی و اعتبار متن
۱۸	حدود و محدودیت ها
۱۹	سودان
۲۰	میانمار
۲۱	لبنان
۲۴	مقاومت
۲۸	جامعه بین المللی
۳۴	ژئوپلیتیک
۳۶	ارزیابی چارچوب

نتیجه گیری ۳۹

فهرست منابع ۴۰

1. مقدمه

2. مقدمه، مشکل تحقیق و ارتباط

عدم خشونت پدیده جدیدی نیست و مدتهاست که توسط غیرنظامیان در سراسر جهان مورد استفاده قرار گرفته است. موجی از جنبش‌های مدنی (شهروندی) بدون خشونت وجود داشته است. یکی از آنها در پاریس آغاز شد. 1968 و در سراسر جهان به پراگ، مادرید، مکزیکو سیتی، شیکاگو و لندن کشیده شد. موج دیگری در اواخر دهه 1980 رخ داد که متعاقباً برلین را سرنگون کرد. در آغاز سال 2000، جهان شاهد ظهور انقلاب‌های رنگی بود که بهار عربی در سال 2011 آغاز شد. با این حال، دوباره در سال 2019، جهان شاهد موج جدیدی از جنبش‌های مدنی بدون خشونت در سراسر جهان از پاریس تا هائیتی، ایالات متحده آمریکا، هنگ کنگ، بوگوتا، کاتالونیا، تهران، هند، لندن و بود (2020).

در دنیای آکادمیک، تاکید بر تحقیق در مورد عدم خشونت به جای خشونت وجود دارد. اگرچه محققان در حال بررسی موضوع عدم خشونت هستند، اما تنها حقیقتی که ما امروز در مورد این موضوع داریم، تلاش برای مطرح کردن مزایا و معایب آن است. در سال ۲۰۰۸، چنوت و ماریا جی استفان بین سال‌های ۱۹۰۰ تا ۲۰۰۶ داده‌هایی را از تمام کشورهای جهان که نوعی مقاومت را تجربه کرده بودند، جمع‌آوری کرد. آن‌ها بیشتر در مورد مقاومت غیرخشونت‌آمیز تحقیق کردند، و اینکه چگونه کمپین‌ها و روش‌های غیرخشونت‌آمیز قادر به محدود کردن گزینه‌های رژیم‌های غیرخشونت‌آمیز هستند، با ایجاد حمایت گسترده از پایین و سپس مختل کردن ستون‌های حمایتی که مخالفان بر قدرت آن‌ها تکیه می‌کنند. با این حال، چنوت در اظهارات قبلی خود تجدید نظر کرده است. بنابراین، برای پژوهشگران ضروری است که به طور انتقادی چارچوب او را زیر سوال ببرند، به ویژه از آنجا که برای آینده دموکراسی و انسان و بین‌المللی بسیار مهم است.

علاوه بر این، موارد اخیر جنبش‌های مقاومت غیرخشونت‌آمیز با سرکوب و عدم موفقیت همراه بوده است، بنابراین این سؤال که چه چیزی باعث موفقیت آنها می‌شود، سؤال است که از اهمیت بالایی برخوردار است. در حالی که تعارض اجتناب‌ناپذیر است و بسته به نحوه انجام آنها می‌تواند مخرب یا سازنده باشد، به هر طریقی منجر به تغییر می‌شود. حال بر اساس این که جنبش‌های اجتماعی حق بشری است و این رویکردهای پایین به بالا برای تغییر بهتر از رویکردهای تحمیلی از بالا به پایین هستند، جنبش‌های مقاومت غیرخشونت‌آمیز باید به شدت برای تغییر دموکراتیک و توسعه انسانی مورد حمایت قرار گیرند.

آکرم و مریم (2019) بر اهمیت حمایت از جنبش‌های مقاومت غیرخشونت‌آمیز و افزایش امکان بین‌المللی تأکید می‌کنند. جامعه برای کمک از طریق چارچوب خود، حق کمک که جایگزینی برای دکتترین مسئولیت حفاظت است که برای جلوگیری از جنایات جمعی ایجاد شده است. با این حال، این

دکترین مداخله گرانه نشان داده و از اراده مردم و قدرت مقاومت مدنی غفلت می کند (آکرمن و مریمن (2019). تغییرات اجتماعی اغلب از طریق خشونت اتفاق می افتد، بنابراین برای کاهش درگیری های خشونت آمیز در سطح جهانی و افزایش رونق برای توسعه اجتماعی و انسانی سازنده، بررسی بیشتر در مورد شرایطی که باعث موفقیت یا شکست جنبش های غیرخشونت آمیز می شود، ضروری است. مدل های فراگیرتر و انعطاف پذیرتری برای موفقیت دارند، از این رو، تحقیقات بیشتری در مورد جنبش های مقاومت غیرخشونت آمیز مورد نیاز است.

اهداف پژوهشی و سوالات پژوهشی

این پایان نامه به بحث حیاتی در مورد شرایط و عواملی که باعث می شود جنبش های مقاومت بدون خشونت یا با ارزیابی انتقادی از چارچوب چنووت در مورد سودان، میانمار و لبنان، شکست می خورد یا به موفقیت می رسد می پردازد.

این ما را به سوالات تحقیقاتی هدایت می کند که به شرح زیر است؛

چگونه جنبش های مقاومت بدون خشونت در هر مطالعه توسعه یافت؟

چگونه جنبش ها در سه کشور با توجه به عوامل چنووت مقایسه می شوند . موفقیت یا شکست؟

نقاط قوت و ضعف مدل چنووت چیست و چگونه می توانیم به سمت آن حرکت کنیم. یک مدل جامع تر؟

ادبیات نقد و بررسی

همانطور که استفاده از عدم خشونت چیز جدیدی نیست، تحقیقات در مورد عدم خشونت نیز جدید نیست. در زمینه گسترده تر مطالعات صلح، راه حل از نظریه پردازان و رهبران که طرفداران عدم خشونت هستند، می توانند از نظر چگونگی تاثیر کار خود بر هر یک از آنها نقشه برداری و مورد بحث قرار گیرند. یکی از پرسش هایی که مورد مطالعه قرار گرفته است، تلاش برای توضیح عواملی است که برای جنبش های مقاومت بدون خشونت برای موفقیت یا شکست مضر است. این تلاش ها برای یافتن توضیحات اغلب با تحقیق در مورد مطالعات موردی انجام شده است. در گذشته جنبش های مقاومت بدون خشونت ما را به یک مدل فراگیر برای موفقیت نزدیک تر نکرده است. بنابراین هنوز سوالات زیادی باقی مانده است که باید پاسخ داده شود.

مهاتما گاندی، معروف به ماهاتما گاندی، شاید شناخته شده ترین فردی باشد که استفاده و درک مقاومت بدون خشونت را ترویج می کند، که او ساتیاگراها نامیده است. یکی از اولین کسی که میراث گاندی را مطالعه و درک کرد، ریچارد گرگ امریکایی بود. گرگ در کتاب خود، قدرت عدم خشونت (1934) مفهوم جوجبتسو اخلاقی را توسعه داد که در آن استدلال کرد که مزیت اخلاقی عدم خشونت بسیار مهم است که می تواند مخالفان را از تعادل خارج کند. علاوه بر این، او ادعا کرد که پلیس و نیروهای امنیتی

که از خشونت علیه بازیگران غیر خشونت امیز استفاده می کنند، از رفتار آنها وحشت زده می شوند، از این رو، بر قدرت همدردی و ارزش های اخلاقی تاکید می کند. (گرگ، 1934)

در طول دهه های ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰، واعظ امریکایی مارتین لوتر کینگ به عنوان یکی از چهره های برجسته جنبش حقوق مدنی در ایالات متحده (ایالات متحده) مشهور شد، جایی که او با اشتیاق تعهد خود را به استراتژی عدم خشونت برای مبارزه با بی عدالتی نژادی ابراز کرد. کینگ بر پنج عامل عدم خشونت تاکید کرد تا موفقیت را به دست آورد، حفظ انعطاف پذیری، تبدیل، حمله به شر یا بی عدالتی، نه "عمل اشتباه"، اصل عشق به عنوان حسن نیت، همبستگی، حفظ نظم و انضباط بدون خشونت، و در نهایت، اعتقاد الهی که حقیقت و عدالت پیروز خواهد شد. با استفاده از این استراتژی با نظم و انضباط، خرد و شجاعت، کینگ اظهار داشت که ازادی و عدالت موفق خواهد شد (کینگ، 1957)

در سال 1973، جین شارپ توضیح داد که چگونه تحت تأثیر کار گاندی قرار گرفته است، نظریه قدرت او مبتنی بر این تصور است که قدرت یک دولت یا حاکم مشروط به اطاعت، همکاری و تسلیم شهروندان یا زیردستان آنها است. که با فلسفه ساتیاگراها شامل عواملی چون هدف روشن، تبدیل، عدم همکاری، نافرمانی و مقاومت سازنده بود. شارپ (1973) با تأثیرات بیشتر از دانشگاهیان مانند گرگ و دیگران، رویکرد بسیار قابل توجه خود را در قبال مقاومت غیرخشونت امیز توسعه داد و معتقد بود که خشونت پرهیز از خشونت همتای خود مؤثرتر است. او به جای اینکه استدلال های خود را بر ضرورت اخلاقی استفاده نکردن از خشونت بنا کند، استدلال کرد که شرایط خاصی برای موفقیت یک مبارزه بدون خشونت ضروری است. این شرایط پیچیده و به هم مرتبط هستند و ترکیب شرایط ممکن است از مورد به مورد تا حدودی متفاوت باشد. شارپ 198 روش برای اقدامات غیرخشونت امیز را مشخص کرد، با این حال، او بر تغییر مذهب، تطبیق و اجبار تأکید داشت. در این سه فرآیند گسترده تر، شارپ بر اهمیت حفظ انضباط، توزیع قدرت، کنش توده ای و آنچه که «جیو جیتسو سیاسی» نامید، تأکید کرد که به ترکیبی از استراتژی ها اشاره دارد که هدف آن ایجاد واکنش یا تغییر در عقیده ای که باعث واکنش زنجیره ای می شود که به نفع جنبش مقاومت غیرخشونت امیز خواهد بود (شارپ، 1973)

پینتر آکرمن و کریستوفر کروگر (1994) استدلال کردند که واکنش بین المللی به نقض حقوق بشر الهام بخش استفاده از استراتژی های غیرخشونت امیز است و دوازده عامل را که به سه دسته بزرگتر تقسیم می کنند، اول، توسعه که شامل عواملی مانند اهداف روشن، اقدام توده ای، و روش های متنوع؛ ثانیاً، تعامل در مواردی که شامل حفظ نظم و انضباط غیرخشونت امیز و سرکشی می شد. و سوم، مفهومی که در آن عواملی مانند استراتژی، تاکتیک و تدارکات را شامل می شود. با این حال، آنها همچنین اظهار داشتند که این عوامل می توانند به شکست یا موفقیت برای مقاومت بدون خشونت کمک کنند (اکرمن و کروگر، 1994).

یک دهه بعد در سال 2005، استلان وینتاژن استدلال کرد که برای موفقیت اقدام بدون خشونت ضروری است که اقدامات انجام شده عقلانی و یا حداقل قابل درک باشد وینتاژن همچنین خاطرنشان کرد که وقتی

زبان شناسی بخشی از کنش استراتژیک است، پس ارتباطات زبانی به همان اندازه ضروری می شود که عوامل دیگر در هدف دستیابی به موفقیت ضروری هستند. (ویتناگن، 2005).

از سوی دیگر، شارون نیستاد اریکسون (2011)، اظهار داشت که عوامل استراتژیک مانند حفظ خشونت، برنامه ریزی، اجرا و انطباق تاکتیک ها برای نتیجه جنبش های بدون خشونت ضروری هستند. با این حال، نیستاد استدلال می کند که تنها یک عامل وجود دارد که واقعاً جنبش های مقاومت غیرخشونت آمیز پیروزمندانه را مشخص می کند، آن فرار است. از دست دادن قدرت رژیم، بهویژه از دست دادن حمایت ارتش، عاملی است که جنبش های غیرخشونت آمیز را به موفقیت می رساند (نیستاد، 2011).

اگرچه تحقیقات گذشته و کارهای آکادمیک به ما کمک می کنند تا عواملی را که در جنبش های مقاومت غیرخشونت آمیز گذشته مهم بوده اند درک کنیم، تعیین عواملی که واقعاً موفقیت یا شکست را تعیین می کنند، دشوار است. علاوه بر این، اگر یک جنبش غیرخشونت آمیز به صراحت موفقیت آمیز نباشد، تعیین زمان پایان جنبش دشوار است. علاوه بر این، تنها چراغ راهنمای واقعی امروز در مورد این موضوع، چنووت است که با تحقیق کامل در مورد این موضوع در سال 2011، و یک نسخه اصلاح شده در سال 2021 ارائه شد، اما او مجبور شد تحقیقات اولیه خود را برای تطبیق با یک زمینه تغییر دهد. که ما را بار دیگر بدون راهنمایی روشن از نظر عوامل تعیین کننده موفقیت و شکست رها کرد. بنابراین ضروری است تحقیقات در مورد جنبش های مقاومت غیرخشونت آمیز تأکید شود تا اعتراضات غیرخشونت آمیز به گزینه ای مناسبتر برای تغییرات اجتماعی تبدیل شود.

چارچوب تحلیلی

محقق برجسته امروز در زمینه عدم خشونت، نتیجه گرفت که خشونت و عدم خشونت از دو دیدگاه مختلف مورد مطالعه قرار گرفته است. چنووت و استفان یک مطالعه تجربی را دنبال کردند که داده هایی را از هر کشوری در جهان بین سال های ۱۹۰۰ تا ۲۰۰۶ جمع آوری کرد که نوعی بسیج توده ای، خشونت آمیز و غیر خشونت آمیز، در پیگیری اهداف حداکثری را تجربه کرده بود. یعنی سرنگونی یک رژیم، به دست آوردن استقلال ارضی. آنها در نهایت به بررسی، مقایسه و تجزیه و تحلیل ۳۲۳ مورد پرداختند (۲۰۱۱) که در آن عدم خشونت به عنوان یک استراتژی موفق تر برای مسائل اجتماعی نتیجه گیری شده است. (استفان و چنووت ۲۰۱۱)

چارچوب مفهومی چنووت و استفان

چنووت و استفان (۲۰۱۱)، از مقاومت مدنی معادل با جنبش های مقاومت بدون خشونت استفاده می کنند و آن را به عنوان روش های روان شناختی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی، مانند اعتراضات، اعتصاب ها، تحریم ها، تحصن ها، دوری ها و سایر اقدامات عدم همکاری تعریف می کنند. عدم همکاری برای بسیج مردم برای مشروعیت زدایی مخالفان و متزلزل کردن ارکان قدرت. علاوه بر این، آنها مقاومت

خشونت آمیز را به عنوان استفاده از استراتژی های خشونت آمیز، مانند آدم ربایی، بمب گذاری، و خرابکاری فیزیکی بر روی افراد، زیرساخت ها و اموال مورد استفاده توسط بازیگران غیردولتی توصیف می کنند (چنووت و استفان، ۲۰۱۱). آنها همچنین از تعریف آکرمن و کروگلر (۱۹۹۴) از کمپین به عنوان مجموعه ای از تاکتیک های قابل توجه و بی وقفه پیروی می کنند که می تواند روزها یا ۵ سال در تعقیب یک هدف سیاسی به طول انجامد، کمپین ها نیز اغلب دارای نام و رهبر هستند (چنووت و استفان 2011).

عوامل کلیدی چنووت و استفان برای موفقیت در تحقیقات اصلی :

چنووت و استفان از سال ۲۰۱۱، چندین عامل را تعیین می کنند که موفقیت کمپین های مقاومت بدون خشونت را تعیین می کنند. آنها همچنین استدلال می کنند که کمپین های غیر خشونت آمیز بیشتر احتمال دارد که سطح بالاتری از مشارکت را نسبت به کمپین های خشونت آمیز درگیر کنند. با توجه به موانع واقعی و درک شده، نتیجه گیری می شود که موانع فیزیکی، اطلاعاتی و اخلاقی در مبارزات غیر خشونت آمیز کمتر از مبارزات خشونت آمیز است (چنووت و استفان ۲۰۱۱)

انعطاف پذیری به توانایی اتحاد بین مردم برای اقدامات جمعی با هدف محدود کردن و جلوگیری از بازیگران گفته شده توسط مخالفان اشاره دارد، از این رو، انعطاف پذیری را می توان از طریق توانایی به دست آوردن و حفظ مشارکت بزرگ و ادامه مقاومت با وجود سرکوب، این مستلزم حفظ دارایی ها و منابع و تغییر تاکتیک در برابر حریف است (چنووت و استفان ۲۰۱۱). در ۸۸ درصد از تمام موارد در مجموعه داده های چنووت و استفان (۲۰۱۱)، کمپین های مقاومت با سرکوب خشونت آمیز از رژیم مواجه شد، که ممکن است نتیجه معکوس داشته باشد اگر همدلی گسترده ای در میان جمعیت غیرنظامی برای مبارزات انتخاباتی وجود داشته باشد، از این رو، حامیان منفعل به حامیان فعال تبدیل می شوند، همانطور که در انقلاب نارنجی دیده می شود. وقتی رژیم ها از سرکوب خشونت آمیز استفاده می کنند، یک کمپین بدون خشونت بیش از ۲۲ درصد شانس موفقیت نسبت به یک کمپین خشونت آمیز دارد (چنووت و استفان ۲۰۱۱)

عوامل دیگری که ممکن است مانع یا تسهیل کننده موفقیت جنبش های مقاومت غیرخشونت شوند:

مشارکت گسترده و تعهد به مقاومت غیرخشونت آمیز به عنوان نشانه ای از مشروعیت و ماهیت کمپین در جامعه بین المللی تلقی می شود، از این رو، همانطور که (چنووت و استفان ۲۰۱۱) نشان می دهند، امکان حمایت دیپلماتیک را تا 70 درصد برای کمپین های بدون خشونت افزایش می دهند. با این حال، مطالعه آنها نشان می دهد که در رابطه با حمایت مادی، دولت های خارجی بیش از 40 درصد بیشتر مستعد حمایت از کمپین های خشونت آمیز هستند، به این امید که به جای حمایت از کمپین های

غیرخشونت‌آمیز، از آنها به عنوان نیابت استفاده کنند. از آنجایی که حمایت دولت خارجی ممکن است ناسازگار باشد، متأسفانه نیز غیرقابل اعتماد است. علاوه بر این، دولت‌ها اغلب کمک‌های خود را به شرایط متعددی متصل می‌کنند، در واقع رابطه بین مقاومت غیرخشونت‌آمیز و جمعیت غیرنظامی را تضعیف می‌کنند و کارزار غیرخشونت‌آمیز را که قرار است به آن کمک کند، افزایش می‌دهند. علاوه بر این، کمک ممکن است به یک کمپین غیرخشونت‌آمیز آسیب برساند، حذف حمایت از رژیم از سوی جامعه بین‌المللی می‌تواند به کمپین‌های غیرخشونت‌آمیز کمک کند تا اهرم‌هایی را به دست آورند، علاوه بر این، چنوت و استفان نتیجه می‌گیرند که تحریم‌ها هیچ تأثیر استانداردی بر موفقیت یک جنبش غیرخشونت‌آمیز ندارد (چنوت و استفان، 2011).

استفان و چنوت بیان می‌کنند که پیشرفت فناوری باعث شده که شکایات و اطلاعات به سرعت به میلیون‌ها نفر برسد، این مسئله گروه‌های مقاومت را قادر می‌سازد که شعارهای خودشان را محبوب و رایج کنند و شرکت‌کنندگان را جذب کنند (چنوت و استفان ۲۰۱۱)

چنوت و استفان دریافتند که حتی کمپین‌های غیرخشونت‌آمیز شکست‌خورده در مقایسه با اثرات طولانی‌مدت یک کمپین خشونت‌آمیز موفق، تأثیرات بلندمدتی بهتری بر ارتقای دموکراسی و صلح مدنی دارند. اغلب گفته می‌شود که تاریخ خود را تکرار می‌کند، این کاملاً نادرست نیست، زیرا تاریخ بخشی از حافظه جمعی می‌شود. کمپین‌هایی که نظم و انضباط زیادی در تاکتیک‌های غیرخشونت‌آمیز داشتند، نشان دادند که شانس کمتری برای خیزش خشونت‌آمیز پس از گذار دارند. در حالی که نشان داده شده است که کمپین‌های خشونت‌آمیز موفق به ایجاد نهادهای ضعیف می‌شوند و اغلب از خشونت علیه شهروندان خود استفاده می‌کنند (چنوت و استفان، 2011). چنوت و استفان با تأیید یافته‌های آکرمن و کاراتنیک‌کی به این نتیجه رسیده‌اند که اگر یک کمپین غیرخشونت‌آمیز موفق در مقایسه با یک کمپین خشونت‌آمیز موفق وجود داشته باشد، بیش از 50 درصد احتمال دموکراسی شدن یک کشور بیشتر است.

اصلاحات چنوت در چارچوب قانون در سال ۲۰۲۱ استدلال می‌کند که دو دهه گذشته کمپین‌های غیرخشونت‌آمیز بیشتری نسبت به آنچه در طول قرن بیستم دیده‌ایم به وقوع پیوسته است. به گفته چنوت، دلایل متعددی پشت این افزایش مبارزات غیرخشونت‌آمیز وجود دارد، یکی این که در دهه اخیر نشان داده شده است که کشورهای بیشتری از دموکراسی خارج می‌شوند و اقتدارگرا تر می‌شوند. جهان احساس می‌کند که ممکن است بسیج علیه ظلم ضروری باشد. داده‌های چنوت (۲۰۲۱)، بیان می‌کند که بین سال‌های ۱۹۰۰ تا ۲۰۱۹، ۵۰ درصد از تمام انقلاب‌های غیرخشونت‌آمیز موفق بوده‌اند، اما همچنین نشان می‌دهد که از سال ۲۰۱۰، میزان اثربخشی و موفقیت همه انقلاب‌ها کاهش یافته است. حتی اگر کمپین‌های غیرخشونت‌آمیز از نظر میزان موفقیت نسبی خود در مقایسه با کمپین‌های خشونت‌آمیز از دو به یک به نسبت سه به یک بهبود یافته‌اند، موفقیت کلی کمپین‌های انقلابی در کوتاه‌مدت اثربخشی خود را از دست داده است (چنوت ۲۰۲۱).

طبق گفته چنووت (۲۰۲۱)، یکی از مهم ترین عوامل کلیدی برای موفقیت، این است تعداد شرکت کنندگان، ۵/۳ درصد از کل کشور باشد این جمعیت قدرت سرنگونی یک رژیم را دارد. علاوه بر این، داده های چنووت (۲۰۲۱) نشان می دهد میانگین اندازه کمپین های غیرخشونت آمیز طی این دهه های گذشته به ۲ درصد تغییر کرده است در ۱۹۸۰، ۲.۷ درصد و در دهه ۱۹۹۰، به کمتر از ۱.۳ درصد کاهش یافته است. (چنووت، ۲۰۲۱). تظاهرات ممکن است یکی از دلایل کاهش اثربخشی باشد (چنووت ۲۰۲۱). علاوه بر این، چنووت بیان می کند که کمپین های مقاومت غیرخشونت آمیز زمانی که انعطاف پذیر و منضبط بدون خشونت باشند به موفقیت بهتر می رسند. در حالی که خشونت نه تنها مشارکت را محدود می کند، بلکه توانایی برای ایجاد انحراف را کاهش می دهد (چنووت، ۲۰۲۱).

چنووت در تحقیقات اخیر خود اضافه می کند که جامعه بین المللی از رژیم حمایت می کند، مگر اینکه جنبش بدون خشونت باشد. علاوه بر این، او بحث در مورد تحریم ها را اضافه می کند، کارشناسان سیاست خارجی استدلال می کنند که تحریم ها به همان اندازه نمادین مهم هستند. (چنووت، ۲۰۲۱)

در رابطه با فناوری و رسانه های اجتماعی، تحقیقات چنووت از سال ۲۰۲۱ با بیان اینکه گرد هم آوردن این افراد برای ایجاد یک سازمان مؤثر که بتواند اهداف و برنامه های مشترک آنها را ایجاد کند، به جنبه های دیگر فعالیت دیجیتال اشاره می کند. علاوه بر این، چنووت خاطر نشان می کند که رژیم ها از فعالیت های دیجیتالی با نظارت، سرکوب، گسترش تبلیغات و با تجمع ضد بسیج به نفع خود استفاده خواهند کرد. از این رو، استفاده از فعالیت دیجیتال و رسانه های اجتماعی را می توان به عنوان یک شمشیر دو لبه دید (چنووت، ۲۰۲۱).

چیزی که در تحقیقات سال ۲۰۲۱ Chenoweth کاملاً جدید است این است که او اعلام می کند که رژیم ها نوعی کتاب راهنما از راه های پیچیده برای سرکوب کمپین های مقاومت غیرخشونت آمیز ایجاد کرده اند که او آن را "سرکوب هوشمند" خطاب می کند. ایده به استفاده از خاص

انواع سرکوب برای مشروعیت زدایی از کمپین های مقاومت غیرخشونت آمیز، در نتیجه از بین بردن آنها از درون، بدون فعال کردن اثر معکوس. این شامل سرزنش خارجی ها و بیگانگان برای مشکلات سیاسی داخلی، برچسب زدن به گروه های مقاومت به عنوان تروریست یا خائن، جذب گروه های مقاومت در اصلاحات قانونی به عنوان راهی برای تفرقه و تسخیر، پرداخت به وفاداران و مجازات فراریان از حلقه داخلی، شروع به

مقابل کردن توسط به عنوان مثال پرداخت پول به وفاداران برای مقابله با تظاهرات، کاشتن عوامل تحریک کننده برای دستیابی به فوران خشونت، وابستگی به نیروهای خارجی برای اجتناب از هرگونه فرار، سانسور، نظارت، سرکوب آزادی مطبوعات بین المللی و داخلی، ممنوعیت

ناظران بین المللی از نظارت بر انتخابات، درج قوانین شبه مشروع برای تأکید بر قدرت آنها، و در نهایت همکاری و به اشتراک گذاری اطلاعات بین رهبران و دولت های سرکوبگر در مورد چگونگی سرکوب کمپین های مقاومت غیر خشونت آمیز (چنووت، ۲۰۲۱).

چیزی که در تحقیقات سال 2021 چنووت کاملاً جدید است این است که او اعلام می کند که رژیم ها نوعی کتاب راهنما از راه های پیچیده برای سرکوب کمپین های مقاومت غیرخشونت آمیز ایجاد کرده اند که او آن را "سرکوب هوشمند" خطاب می کند. ایده استفاده از انواع سرکوب برای مشروعیت زدایی از کمپین های مقاومت غیرخشونت آمیز، در نتیجه از بین بردن آنها از درون، بدون فعال کردن اثر معکوس. این شامل سرزنش خارجی ها و بیگانگان برای مشکلات سیاسی داخلی، برچسب زدن به گروه های مقاومت به عنوان تروریست یا خائن، جذب گروه های مقاومت در اصلاحات قانونی به عنوان راهی برای تفرقه و تسخیر، پرداخت به وفاداران و مجازات فراریان از حلقه داخلی، به عنوان مثال پرداخت پول به وفاداران برای مقابله با تظاهرات، کاشتن عوامل تحریک کننده برای دستیابی به فوران خشونت، وابستگی به نیروهای خارجی برای اجتناب از هرگونه فرار، سانسور، نظارت، سرکوب آزادی مطبوعات بین المللی و داخلی، ممنوعیت ناظران بین المللی از نظارت بر انتخابات، درج قوانین شبه مشروع برای تأکید بر قدرت آنها، و در نهایت همکاری و به اشتراک گذاری اطلاعات بین رهبران و دولت های سرکوبگر در مورد چگونگی سرکوب کمپین های مقاومت غیر خشونت آمیز (چنووت، 2021).

چیزی که در تحقیقات سال ۲۰۲۱ چنووت کاملاً جدید است، این است که او اعلام می کند رژیم ها نوعی دفترچه راهنما از روش های پیچیده برای سرکوب کمپین های مقاومت غیرخشونت آمیز ایجاد کرده اند که او از آن ها به عنوان "سرکوب هوشمند" یاد می کند. ایده استفاده از انواع خاصی از سرکوب برای از بین بردن کمپین های مقاومت غیر خشونت آمیز، برای نابود کردن آن ها از درون و غیر قابل برگشت شدنشان. این شامل سرزنش خارجی ها برای مشکلات سیاسی داخلی آن ها، برچسب زدن به گروه های مقاومت به عنوان تروریست یا خائن، جذب گروه های مقاومت به اصلاحات قانونی به عنوان راهی برای تقسیم و غلبه، پرداخت حق وفاداران و مجازات فراریان از حلقه داخلی، شروع به مقابله به عنوان مثال پرداخت حق وفاداران برای مقابله با تظاهرات، ایجاد انگیزه برای دستیابی خشونت، جلوگیری از وابستگی به نیروهای خارجی و بین المللی

چارچوب چنووت برای سه مورد انتخاب شده به کار گرفته خواهد شد تا ارتباط عوامل ذکر شده را برای توسعه هر مورد بررسی کند و درک کند که چه چیزی ممکن است در تحلیل عوامل منجر به موفقیت یا شکست شود. از این پس چارچوب او به عنوان چارچوب اصلی مورد استفاده قرار می گیرد تا درک جامع تری از این پدیده را بهبود بخشیده و تقویت کند.

چارچوب روش شناختی

مطالعه کیفی به طور کلی در علوم اجتماعی مورد استفاده قرار می گیرد و از نقش عدم ارتباط نظریه با تحقیق از طریق یک رویکرد استقرایی استفاده می کند و یک جهت گیری تفسیری را اتخاذ می کند، که

بر درک تاکید می کند، بیشتر موضع هستی شناختی ساخت گرایی را می گیرد، که ادراک اجتماعی و نهاده ای اجتماعی را به عنوان ساختار اجتماعی در نظر می گیرد. به این ترتیب با موضوع جنبش های مقاومت بدون خشونت مرتبط است. این موضوع به عنوان یک مطالعه مناسب تر است زیرا به پژوهشگر فرصت انجام تجزیه و تحلیل بین کشوری را می دهد و تنوع بیشتری در داده های جمع آوری شده فراهم می کند، علاوه بر این، مطالعه به محقق اجازه می دهد تا حرکات را از روی آن بررسی کند.

استدلال القایی

از آنجا که یک رویکرد ربایشی می تواند به درک چگونگی یک فرد کمک کند، پدیده ممکن است بخشی از یک ساختار کلی باشد یا بخشی از آن باشد، و همچنین می تواند به عنوان توصیف مجدد یا زمینه سازی مجدد در نظر گرفته شود، این کاملاً با این پایان نامه مطابقت دارد. به درک و توضیح بیشتر پدیده شناخته شده جنبش های مقاومت غیر خشونت آمیز خواهد کرد (دانرمارک، ۲۰۰۲). ماهیت مورد نیاز برای اتخاذ رویکرد قیاسی را در سه مورد توضیح می دهد؛ اول، ما به یک پدیده تجربی نیاز داریم، ثانیاً به قاعده ای مربوط می شود که ثالثاً ما را به سمت فرضیه ای جدید درباره فنومنون سوق می دهد. در این تحقیق، تمام ملزومات مورد نیاز طبق نظر دانرمارک (۲۰۰۲) اول، پدیده مورد مطالعه جنبش های مقاومت غیر خشونت آمیز است، که ما، دوم، آن ها را از طریق یک چارچوب توسعه یافته توسط چنوت تجزیه و تحلیل خواهیم کرد، که سوم، ما را به استدلال های جدید در مورد جنبش های مقاومت غیر خشونت آمیز هدایت خواهد کرد. هدف آزمایش یک نظریه نیست، زیرا هنگام مطالعه چارچوب کاملاً روشن بود که سوالات متعددی در مورد چارچوب وجود دارد و موارد زیادی برای انتقاد وجود دارد. با این حال، از آنجا که چارچوب چنوت تنها چارچوبی است که به طور جدی در تحقیقات در این زمینه در نظر گرفته شده است، عدسی نظری و نقطه شروع را تشکیل می دهد، چرا که این رساله بیشتر رویکردی فریبنده دارد و از عدسی به شدت برای این مطالعه استفاده می کند.

مقایسه تمرکز ساختاری

مطالعه از طریق روش مقایسه متمرکز بر ساختار که توسط الکساندر آل جورج و اندرو بنت (۲۰۰۵) مطرح شد آنها تصمیم گرفتند تا درک عمیق تری از پدیده جنبش های مقاومت غیرخشونت آمیز داشته باشند در حالی که تفاوت ها و شباهت های بین موارد را درک می کنند. این عنوان به این صورت ساختار یافته است که سوالات منعکس کننده هدف تحقیق هستند و از هر مورد انتخاب شده خواسته می شود که یک مقایسه سیستماتیک انجام دهد، علاوه بر این، تنها جنبه های مشخص موارد مورد مطالعه را بررسی می کند. این امر امکان تجزیه و تحلیل داده ها را نه تنها در داخل مورد بلکه در میان مواردی که به توسعه نظری فرصت می دهد، فراهم می کند (جورج بنت، ۲۰۰۵).

پیشینه کشورها : سودان، میانمار و لبنان

هر سه کشور دارای جنبش های مقاومت غیرخشونت آمیز هستند که هدف آن ها دستیابی به اهداف حداکثری مانند تغییر رژیم است، که شرط آن ها در تلاش برای اثبات اثربخشی کمپین های غیرخشونت آمیز بود. بنابراین، این ایده برای ساختن بیشتر چارچوب خود، موارد با شرایط یکسان مورد مطالعه قرار می دهد، اول اینکه جنبش ها به عنوان جنبش های بدون خشونت شروع می شوند و دوم اینکه آن ها اهداف حداکثری را طلب می کنند.

این موارد توسط خود چنووت پوشش داده نشده اند و هدف این است که از آن ها یاد بگیریم تا بتوانیم به آن ها کمک کنیم.

سه مورد انتخاب شده در سه منطقه مختلف، سودان در آفریقا، میانمار در آسیا و لبنان در خاورمیانه واقع شده اند، اما همگی دارای سابقه استعمار بوده و استقلال خود را به ترتیب در سال های 1956، 1948 و 1943 به دست آورده اند. همه نمونه هایی از دموکراسی را تجربه کرده اند، آن دوره ها کوتاه مدت بوده اند و سه کشور همه با مشکلات اقتصادی و اقلیمی، درگیری های خشونت آمیز و جنگ های داخلی مواجه بوده اند. در حالی که سودان 45.9 میلیون نفر جمعیت دارد و از هر دو قومیت آفریقایی و عرب تشکیل شده است، اکثریت حدود 97 درصد جمعیت را مسلمانان سنی و اقلیت پیروان مسیحی هستند (درباره سودان، 2022). از سوی دیگر، جمعیت میانماری بیش از 57 میلیون نفر است و از قومیت های مختلف تشکیل شده است، برمن اکثریت را تشکیل می دهد و پس از آنها شان، کارن، راکین، چینی، مون، هندی و سایر گروه های اقلیت کوچکتر قرار دارند. علاوه بر این، این امر با طیف گسترده از ادیان همراه است، اما اکثریت بزرگی از حدود 89 درصد جمعیت بودایی هستند و پس از آن گروه های اقلیت مسیحی باپتیست و کاتولیک رومی و مسلمانان قرار دارند (درباره ما..، 2022). از سوی دیگر، لبنان دارای جمعیتی است که بیش از 6 میلیون نفر را در خود جای داده است که تقریباً یک ششم آنها پناهندگان فلسطین و سوریه هستند.

جمعیت لبنان بیشتر از قومیت عرب تشکیل شده است و برخی از گروه های اقلیت نیز در این کشور زندگی می کنند، با این حال، جمعیت لبنان طیف گسترده ای از مذاهب را شامل می شود که شامل مسلمانان اعم از شیعه و سنی، گروه های مسیحی مانند مارونی، ارتدوکس یونانی، کاتولیک و پروتستان و اقلیت کوچکی از دروزی ها می شود. علی رغم این تفاوت ها، هر سه کشور تجربیات مشابهی با یکدیگر دارند که آن ها را عمیقاً مشخص کرده است. در سودان، مناقشه دارفور که در سال ۲۰۰۳ آغاز شد، تعداد آوارگان داخلی را افزایش داد و جدایی جنوب ثروتمند سودان که اکنون با نام سودان جنوبی شناخته می شود، منجر به کاهش بیش از ۵۰ درصدی تولید ناخالص داخلی سودان بین سال های ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۹ شد.

در میانمار، نسل کشی مسلمانان روهینگیا در سال ۲۰۱۷ در ایالت راکین، صدها هزار نفر را مجبور به فرار کرد و موجی از آوارگان داخلی را به وجود آورد. در حالی که در لبنان، پیمان ملی دیکته شده پس از استقلال آن ها، کشمکش های قدرتی را ایجاد کرد که منجر به فرقه گرایی شد که هنوز هم تا به امروز قابل مشاهده است. علاوه بر این، بازیگران بین المللی پس از پایان جنگ داخلی در سال 1990 تسلط خود را در لبنان حفظ کردند، جایی که جامعه بین المللی از سوریه برای ایفای نقش به عنوان نگهبان

لبنان حمایت کرد، که متأسفانه به سوریه قدرت و فرصت داد تا پایه‌های قانونی خود را در لبنان بنشانند (کورتولوس، 2009؛ فاخوری، 2020). از نظر بین‌المللی، سودان دارای عضویت در سازمان ملل متحد (سازمان ملل)، اتحادیه کشورهای عربی (LAS) و اتحادیه آفریقا (AU) است، در حالی که میانمار عضوی از سازمان ملل است، و انجمن کشورهای جنوب شرقی آسیا (ASEAN)، در حالی که لبنان یکی از اعضای مؤسس سازمان ملل متحد و بخشی از LAS است (درباره سودان، 2022؛ درباره ما..، 2022؛ فاخوری، 2020)

تحلیل متن

رویکرد مورد استفاده برای تجزیه و تحلیل اسناد و متون، چه در تصاویر و چه در کلمات، به عنوان تجزیه و تحلیل متن استنباط می‌شود و هدف آن ارزیابی محتوا از طریق دسته‌بندی‌های از پیش تعیین شده در روشی قابل تکرار و سیستماتیک است (برایمن، 2016). مزیت استفاده از تحلیل متن این است که یک روش غیرقابل نفوذ و در نتیجه یک روش غیر واکنشی است، به این معنی که هیچ شرکت‌کننده تحقیقاتی وجود ندارد که بنابراین ملاحظات اخلاقی را به حداقل برساند. یکی از محدودیت‌های تحلیل متن این است که می‌تواند به خوبی متن‌ها و اسنادی که در دسترس هستند اشاره کند (برایمن، 2016). این پایان‌نامه از تجزیه و تحلیل متن به عنوان ابزار استفاده خواهد کرد تا تعیین کند که جنبش‌ها در موارد انتخاب شده تا چه حد توانسته‌اند عوامل ذکر شده در چارچوب چنوت را برآورده کنند.

منابع و اعتبار آنها از نظر ماندگاری و دقت برای قضاوت در مورد کیفیت تحقیقات کمی مهم است، بحث‌های مداومی در بین محققان کیفی در مورد اینکه آیا ماندگاری، دقت و تعمیم‌پذیری با ارزیابی تحقیقات کیفی مرتبط است (برایمن، 2016). قابلیت اطمینان در تحقیقات کیفی بیانگر سازگاری رویکرد اتخاذ شده در این تحقیق است. مقالات و سایر یافته‌ها بررسی می‌شوند تا اطمینان حاصل شود که هیچ اشتباه آشکاری در آنها وجود ندارد. اعتبار بر اساس تعیین اینکه آیا یافته‌ها از موارد مختلف دقیق هستند یا خیر است. در تحقیقات کیفی این امر از طریق عباراتی مانند قابلیت اعتماد انجام می‌شود. استراتژی اعتبار از طریق چند رویکرد انجام می‌شود، به عنوان مثال ارائه عدم تطابق و اجرای داده‌ها از منابع مختلف. علاوه بر این، توسط همتایان بررسی شده است مقالات قبلاً از نظر اعتبار و پایایی بررسی شده‌اند، در حالی که مطالب بیشتری مانند کتاب‌ها و مقالات دیگر، تصاویر و اسناد به گسترش یافته‌ها کمک خواهند کرد ایجاد مجموعه‌ای از یافته‌ها اعتبار تحقیق را تضمین می‌کند (کرزول، 2018).

این تحقیق به تجزیه و تحلیل متون مقالات خبری، سازمان‌ها و مقالات منتشر شده از رسانه‌هایی مانند الجزیره، گزارشگران بدون مرز، گاردین، بی‌بی‌سی نیوز، گزارش آفریقا، اکونومیک تایمز، رویترز و فرانس ۲۴ می‌پردازد. علاوه بر این، اطلاعات و داده‌هایی نیز از سازمان‌هایی مانند اخبار سازمان ملل، دیده بان حقوق بشر، عفو بین‌الملل و وب‌امداد گرفته شده است و علاوه بر آن، با مقالات و

پژوهش های دانشگاهی ترکیب و تکمیل شده است تا نقاط قوت و ضعف مدل شنوتو ارزیابی شود و اینکه چگونه می توانیم با کمک این سه مطالعه موردی به سمت یک مدل فراگیرتر حرکت کنیم.

محدودیت ها و حدود

این واقعیت را در نظر بگیریم که محدودیت هایی وجود دارد، بنابراین، بیشتر اخبار و مقالات دانشگاهی که در این پایان نامه مورد استفاده قرار می گیرند، از خروجی های غربی مشتق می شوند. علاوه بر این، اخیرا رسانه ها به شدت روی گزارش جنگ اوکراین و روسیه متمرکز شده اند که ماه هاست اخبار جهان را به حاشیه رانده است. علاوه بر این، به نظر می رسد که در رسانه ها در رابطه با گزارش قیام ها به ویژه زمانی که آن ها در بخش غربی جهان رخ نمی دهند، کم اهمیت جلوه داده می شود. علاوه بر این، ارزیابی اطلاعات در مورد موارد جاری ممکن است پیامدهای منفی برای تضمین داده های به دست آمده به همراه داشته باشد، که در برخی موارد بررسی متقابل نتایج را سخت کرده است. در نهایت، رژیم ها عمدا در تلاش برای پنهان کردن اطلاعات و جلوگیری از دسترسی روزنامه نگاران هستند، که محدودیت ها یا حداقل دشواری هایی را برای به دست آوردن اطلاعات خاص یا بررسی متقابل اطلاعات ایجاد کرده است.

چندین محدودیت برای این تحقیق اعمال شده است. در چارچوب پایان نامه کارشناسی، تصمیم بر این شد که ساختار به جای مطالعات موردی بیشتر به سه مورد محدود شود. علاوه بر این، انتخاب مطالعات موردی محدود به این شرط بود که آن ها جنبش های مقاومت غیر خشونت آمیز مداومی هستند که هدف آن ها دستیابی به اهداف حداکثری است که توسط چنوت توصیف شده است، که طبیعتا انتخاب و تعداد موارد را محدود می کند.

در پایان مارس ۱۹۸۵، دانشجویان علیه افزایش قیمت مواد غذایی، دخالت آمریکا و صندوق بین المللی پول تظاهرات کردند. این امر منجر به یک جنبش غیر خشونت آمیز شد که میخواستند قوانین شریعت را که توسط رئیس جمهور جعفری در سال ۱۹۸۳ اجرا شد پایان دهند، همچنین سیاست های خارجی را تغییر و استعفای دولت را ببینند. در طول یک هفته، پایتخت خارطوم بین یک تا دو میلیون نفر جمعیت داشت، ارتش استعفا داد و متعاقبا کودتایی را ترتیب داد، در ۶ آوریل ۱۹۸۵ رئیس جمهور نومیری را سرنگون کرد، و آن ها یک ارتش انتقالی را تاسیس کردند. متاسفانه، در حالی که سودان سابقه انقلاب دارد، نیز دچار کودتا شده است. همان طور که عبود و نومیری از طریق کودتا قدرت را به دست گرفته بودند، عمرالبشیر نیز در سال ۱۹۸۹ قدرت را به مدت ۳۰ سال در دست داشت (صالح، ۱۹۹۰).

زمانی که عمر البشیر قدرت را به دست گرفت، او یک شورای نظامی با محوریت یک حزب سیاسی تاسیس کرد که در سال ۱۹۹۶ حزب کنگره ملی را تاسیس کرد که تا زمان سقوط البشیر در قدرت باقی

مانند. در طول حکومت البشیر، او سازمان های دولتی را خصوصی کرد، سیاست های نگران کننده ای را به اجرا گذاشت، و اسلامی کردن سودان را گسترش داد، و سلسله مراتب قومی را مورد تاکید قرار داد. تبعیض در جوامع غیر عربی جدایی و خشونت مذهبی، نژادی و منطقه ای را در سودان افزایش داد و یافتن وحدت را برای آن ها تقریباً غیرممکن کرد. این امر به البشیر این توهم را داد که کنترل قدرت او به طور اجتناب ناپذیری به نقطه ای بدون بازگشت می رساند (عواد، ۲۰۲۲).

سودانی ها سال ها خشونت، نژادپرستی، فساد و مشکلات اجتماعی - اقتصادی را در کشورشان دیده و تجربه کرده بودند. وقتی فشار صندوق بین المللی پول منجر به قطع یارانه سوخت و گندم شد، مردم به اندازه کافی پول داشتند. اولین تظاهرات در اواسط دسامبر ۲۰۱۸ در شهرهای خارج از خارطوم برگزار شد. دیری نپایید که مردم از سراسر جهان در خارطوم جمع شدند و بدون خشونت خواستار دموکراسی و نابودی دیکتاتوری وحشیانه البشیر شدند و با این کار انقلاب سودان را معرفی کردند (باسیل ژانگ، ۲۰۲۱). پیش از این در سال ۲۰۱۶، گروهی از روزنامه نگاران، وکلا و پزشکان به دلیل وخامت اوضاع اقتصادی دور هم جمع شده بودند و یک اتحادیه کارگری چتری غیر مجاز به نام انجمن حرفه ای سودان (SPA) تشکیل داده بودند.

بنیانگذار انقلاب سودان (SPA) با ارائه اعلامیه آزادی، خواستار دموکراسی، توسعه اقتصادی پایدار و استعفای البشیر بود. سازمان های مختلفی مانند گروه های حقوق زنان، سازمان های حقوق مدنی، احزاب سیاسی و غیره حول اعلامیه آزادی و تغییر متحد شدند و نیروهای آزادی و تغییر (FFC) را تشکیل دادند (گروال، ۲۰۲۱). با متحد شدن مردم در سودان و تداوم اعتراضات، در نهایت منجر به عقب نشینی شد.

کمیسیون ملی انتخابات، البشیر را برای اعلام وضعیت اضطراری در ۲۲ فوریه ۲۰۱۹ ترک کرد. معترضان در طول ماه مارس نظم و انعطاف خود را حفظ کردند و بنابراین، در اوایل ماه آوریل، ارتش سرانجام نشانه های زمانه را درک کرد، در نتیجه وفاداری خود را از دولت برای پیوستن به معترضان بدون خشونت که منجر به سرنگونی حکومت شد، تغییر داد. (البشیر در ۱۱ آوریل ۲۰۱۹).

معاون اول رئیس جمهور شورای انتقالی را تشکیل داد، اما شهروندان با این حرکت موافق نبودند و دوباره به خیابان ها آمدند و خواستار کناره گیری او شدند. در عرض ۲۴ ساعت ژنرال عبدالفتاح البرهان و محمد حمدان "همتی" داگالو، رهبر نیروهای پشتیبانی سریع (RSF) که نیروی اصلی پشت جنایات دارفور بود و دادگاه جنایی بین المللی آن را پاک سازی قومی و جنایت علیه بشریت اعلام کرده بود، جایگزین او شدند. جنبش عدم تعهد که از رهبری البرهان و همتی ناراضی بود، همچنان ادامه داشت (عواد، ۲۰۲۲؛ بسیل ژانگ، ۲۰۲۱). در مقابل تجمع کنندگان نظامی در خارطوم، تحصنی ۶۱ روزه در جریان بود که در ۳ ژوئن ۲۰۱۹، بخشی از نیروهای TMC و RSF برای متفرق کردن تحصن کنندگان بیش از ۱۰۰ نفر را به طرز وحشیانه ای به قتل رساندند. این اقدام اکنون کشتار خارطوم نامیده می شود.

با این حال، نیروهای نظامی تقسیم شدند و برای حفاظت از معترضان بدون خشونت وارد عمل شدند (عواد، ۲۰۲۲؛ "آشوب و...، ۲۰۲۰). به دلیل این اقدام ظالمانه، اتحادیه آفریقا سودان را تحریم و تعلیق کرد. مردم حتی در برابر سرکوب ها هم تسلیم نشدند و دو هفته پس از سرکوب ها دوباره به خیابان ها آمدند. از طریق میانجی گری و با فشار سازمان ملل، FFC و TMC در اوت ۲۰۱۹ با یک دولت انتقالی تقسیم قدرت برای ۳۹ نفر به توافق رسیدند.

ماه هایی که در نهایت به برگزاری انتخابات تا پایان سال ۲۰۲۲ منجر شد. در سپتامبر ۲۰۱۹، ژنرال البرهان و نخست وزیر (نخست وزیر) عبدالبهامد روی کار آمدند که منجر به خروج تحریم ها و بازگشت به اتحادیه آفریقا شد. انتقال تقسیم قدرت دولت با لغو برخی ویژگی های قانون شریعت پیشرفت چندانی نکرد. با این حال، اشتراک گذاری قدرت با یک مدل کامل فاصله زیادی دارد.

یک روز پس از کودتا البرهان در یک سخنرانی اظهار داشت که این اقدام برای حفظ مسیر دموکراسی و جلوگیری از جنگ داخلی صورت گرفته است (خیر، ۲۰۲۲). نخست وزیر حمدوک در بازداشت خانگی به سر می برد تا اینکه در نوامبر ۲۰۲۱ توافقی میان ارتش و حمدوک صورت گرفت که براساس آن اعلام قانون اساسی از سال ۲۰۱۹ اجرا خواهد شد.

در نتیجه دوازده وزیر کابینه استعفا دادند و ده ها هزار نفر بار دیگر به خیابان ها ریختند تا خواستار تشکیل دولت مدنی، آزادی زندانیان سیاسی و کنار گذاشتن ارتش از دولت آینده شوند. در نتیجه حمدوک در ژانویه ۲۰۲۲ استعفا داد و قدرت در دست ارتش باقی ماند (نخست وزیر سودان...، ۲۰۲۲).

میانمار

مردم میانمار با قیام مقاومت بدون خشونت آشنا نبودند و با خشونت های بی رحمانه محاصره نشده بودند. در سال ۱۹۶۲، نمایندگان منتخب دموکراتیک از قدرت برکنار شدند که ژنرال وین، کودتایی را با ارتشی به نام تتلو رهبری کرد. در اواسط سال ۱۹۷۴، اعتصاب بدون خشونتی توسط کارگران نفتی معترض به تتلو آغاز شد که با شلیک گلوله های جنگی تا ۱۰۰ نفر کشته شدند. استراتژی ژنرال وین برای حفظ قدرت این بود که به سرعت همه نوع تبعیض را از بین ببرد (مایزلد، ۲۰۲۲؛ پولارد، ۲۰۱۵).

کشتار خونین جمعه در آغاز سال ۱۹۸۸ رخ داد که در آن دست کم ۱۰۰ دانش آموز به ضرب گلوله تاتامی کشته شدند و انقلابی را به وجود آوردند که در ماه اوت با راهپیمایی میلیونی مردم در پایتخت آغاز شد، در حالی که صدها هزار نفر در سراسر کشور راهپیمایی کردند و خواستار دموکراسی شدند. ژنرال وین استعفا داد و قدرت را به ژنرال دیگری واگذار کرد و تاتامادوی خشن را در قدرت نگه داشت (مایزلد، ۲۰۲۲؛ پولارد، ۲۰۱۵). در طول جنبش مقاومت در سال ۱۹۸۸، آنگ سان سوچی به عنوان چهره جنبش دموکراسی مطرح شد. پس از ناکامی در برکناری تاتامی، سو کی به همراه دیگران یک حزب مخالف تشکیل دادند.

لیگ ملی برای دموکراسی (NLD)، اما در سال ۱۹۸۹ تا تاموتو چندین چهره مخالف از جمله سو کی را بازداشت کرد. او به مدت ۲۱ سال در زندان و تحت بازداشت خانگی بود تا اینکه در سال ۲۰۱۰ آزاد شد.

۲۰ سال بعد تاتامی دوباره به چالش کشیده شد. در سال ۲۰۰۷، شرایط وخیم زندگی باعث اعتراضات گسترده بدون خشونت شد. نیروهای اصلی انقلاب زعفران، راهبان بودایی بودند که ردای زعفرانی رنگ خود را پوشیده بودند. آن ها با دعوت به تظاهرات بدون خشونت برای درخواست دموکراسی و استعفای تات ها، به سرعت مشروعیت خود را به دست آوردند و خیلی زود، جنبش با تظاهرات گسترده مشخص شد (پولارد، ۲۰۱۵). در مقایسه با سال ۱۹۸۸، تات ها بلافاصله درگیر خشونت وحشیانه نشدند، بلکه یک کمپین تبلیغاتی راه انداختند، اما با افزایش مشارکت مردمی، تات ها سرکوب خشونت آمیز را افزایش دادند. در مقایسه با سال ۱۹۸۸، تاتامی ها بلافاصله به این نتیجه نرسیدند.

آن ها که درگیر خشونت های بی رحمانه بودند، تا حدودی یک کمپین تبلیغاتی راه انداختند، اما با افزایش مشارکت توده ای ها، تاتلو سرکوب خشونت آمیز را افزایش داد. طولی نکشید که خشونت به اندازه ای وحشتناک شد که مردم مخفی شدند یا از کشور گریختند (سلت، ۲۰۰۸). تات ها در مواجهه با فشارهای بین المللی کمی عقب نشینی کردند و در عین حال قانون اساسی سال ۲۰۰۸ را تدوین کردند و قدرتی جامع در مورد حکومت مدنی به خود دادند. این شامل کنترل کامل بر امنیت داخلی و کرسی های تضمین شده برای نظامیان در پارلمان بود؛ قانون اساسی تا به امروز باقی مانده است. تا سال ۲۰۱۱، تات ها پراکنده شدند و یک دولت نظامی - غیرنظامی انتقالی تاسیس کردند که عمدتاً نظامی بود. میانمار اولین انتخابات چندحزبی خود را در سال ۲۰۱۵ برگزار کرد و NLD پیروز شد و سوکی را به رهبر دوفاکتوی میانمار تبدیل کرد، اگرچه تاتامی ها هنوز تا حد زیادی قدرت را در دست داشتند (مایزلند، ۲۰۲۲).

در جریان انتخابات ۲۰۲۰، NLD با یک حزب مورد حمایت تاتامی مواجه بود، در همین حال، دیوان بین المللی دادگستری پرونده ای علیه رهبران تاتامی به اتهام نسل کشی علیه مسلمانان روینگیا داشت. سو کی از تات ها دفاع کرد و اتهامات را رد کرد و در انتخابات پیروز شد (مهستی تولسیان، ۲۰۲۲). ژنرال مین آونگ هیلینگ فرمانده کل تاتامادو ادعا کرد که این انتخابات تقلبی بوده است و بنابراین در ۱ فوریه ۲۰۲۱ تاتامادو، رئیس جمهور و سوکی، مشاور دولت و همچنین اعضای NLD را بازداشت کرد. او همچنین اعلام وضعیت اضطراری کرد (مهستی تولسیان، ۲۰۲۲).

لبنان

در اواسط سال ۲۰۰۴، سوریه پارلمان لبنان را تحت فشار قرار داد تا این دوره را برای سه سال دیگر به نفع رئیس جمهور طرفدار سوریه امیل لحود طولانی کند. این امر مورد توجه قرار نگرفت، و در لبنان یا توسط جامعه بین المللی مورد استقبال قرار نگرفت (کورتولوس، ۲۰۰۹). در همین حال، رابطه

میان سوریه و رفیق حریری، نخست وزیر لبنان در ۱۴ فوریه سال ۲۰۰۶ که انفجار یک خودروی بمب گذاری شده و ترور ۲۳ نفر از جمله حریری، نخست وزیر این کشور، پیامدهایی را در بیروت به همراه داشت، تیره و تار شد. هزاران نفر از مردم لبنان به خیابان ها ریختند و دولت سوریه را به ترور متهم کردند و خواستار خروج ارتش سوریه از لبنان شدند.

برای هفته ها مردم بدون خشونت تظاهرات کردند و خواستار خاتمه دادن به رئیس جمهور طرفدار سوریه لاهود و دولت او به رهبری عمر کاماری شدند. در پایان آوریل ۲۰۰۵، بشار اسد، رئیس جمهور سوریه، تمام ارتش سوریه را از لبنان خارج کرد و کاماری درست به موقع برای انتخابات استعفا داد و بنابراین دولت از طریق توافق تقسیم قدرت بین دو طرف تشکیل شد. تظاهرات تظاهرکنندگان بدون خشونت و ضد سوری برای بیرون راندن نیروهای سوری موفقیت آمیز بود، پس زمینه افزایش فرقه گرایی و تاکید بر مسائل امنیتی بود که اثرات منفی بر اقتصاد داشت (کوتولوس، ۲۰۰۹؛ ساتن، ۲۰۱۴)

بین سال های ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۰، لبنان درگیر درگیری های داخلی و خارجی بود (دویل، ۲۰۱۶؛ ریزکلاه، ۲۰۱۷). بهار عربی ۲۰۱۱ در لبنان، بر خلاف جاهای دیگر، لزوماً برای سرنگونی یک دیکتاتوری نبود بلکه می خواست کل سیستم سیاسی که از زمان پایان جنگ داخلی در قدرت بوده است را تخریب کند. این جنبش در سال ۲۰۱۳ زمانی که پارلمان با تمدید دوره خود به قانون اساسی بی اعتنایی کرد، دچار نوسان و تغییر شد. با این حال، این جنبش برای تاثیر بر حزب توده یا تاثیر بر سیاست ناکافی بود (حلبی، ۲۰۱۹). در سال ۲۰۱۵، این جنبش به دلیل بحران زباله دوباره احیا شد. با این حال، جنبش نتوانست تحت یک هدف مشترک متحد شود (حلبی، ۲۰۱۹).

انتخابات مه ۲۰۱۸، این بار میان جنبش میهنی آزاد با میشل عون به عنوان رئیس جمهور و حزب الله برگزار شد. در طول سال های ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ مسائل فراوان بود، از سیاسی کاری و وضعیت اضطراری اقتصادی گرفته تا بیش از ۱۰۰ آتش سوزی که در سراسر لبنان گسترش یافت. همزمان، درگیری های خشونت آمیزی بین طرفداران احزاب سیاسی فرقه ای مختلف رخ داد. این کودتا زمانی صورت گرفت که دولت اعلام کرد به دلیل بحران اقتصادی قرار است مالیات های جدیدی از جمله مالیات بر ارزش افزوده وضع شود.

جنبش اکتبر در ۱۷ اکتبر ۲۰۱۹ به درستی معرفی شد، زمانی که ده ها هزار نفر از مردم لبنان در سراسر کشور به خیابان ها آمدند تا خواستار اصلاحات اقتصادی و اجتماعی، پایان دادن به فساد و در نهایت استعفای همه نمایندگان سیاسی شوند. از همان ابتدا، تظاهرکنندگان صلح طلب با گاز اشک آور، گلوله های پلاستیکی، ضرب و شتم و گاهی مهمات جنگی از سوی دولت مواجه شده اند. هر چند جریان المستقبل توانست دولت سعد حریری را وادار به استعفا کند، اما این امر مانع از این کار نشد، زیرا آن ها احساس می کردند که هیچ چیز واقعاً تغییر نکرده است. جنبش اکتبر در ۱۷ اکتبر ۲۰۱۹ به درستی معرفی شد، زمانی که ده ها هزار نفر از مردم لبنان در سراسر کشور به خیابان ها آمدند تا خواستار

اصلاحات اقتصادی و اجتماعی، پایان دادن به فساد و در نهایت استعفای همه نمایندگان سیاسی شوند. از همان ابتدا، تظاهرکنندگان صلح طلب با گاز اشک آور، گلوله های پلاستیکی، ضرب و شتم و گاهی مهمات جنگی از سوی دولت مواجه شده اند. هر چند این اعتراضات توانست دولت سعد حریری را وادار به استعفا کند، اما این امر مانع از این کار نشد، زیرا آن ها احساس می کردند که هیچ چیز واقعا تغییر نکرده است.

در ژانویه ۲۰۲۰، دولت جدیدی به رهبری حسان دیاب تشکیل شد که همچنان معترضان خواستار سقوط نظام سیاسی و در نتیجه استعفای دولت و پایان دادن به فرقه گرایی هستند. در ۴ اوت ۲۰۲۰، بیش از ۳۰۰ هزار نفر بی خانمان شدند، بیش از ۶۵۰۰ نفر زخمی شدند و بیش از ۲۰۰ نفر بر اثر انفجار نزدیک به ۳۰۰۰ تن نیترات آمونیوم در بندر بیروت کشته شدند. این واقعه غم انگیز به جنبش اکتبر دامن زد و خواستار پاسخگویی شد،

و پایان کل نظام سیاسی که به نوبه خود به استعفای دولت به رهبری حسان دیاب منجر شد (بی سابقه...، ۲۰۲۰؛ اعتراض جهانی...، ۲۰۲۲). سعد حریری وظیفه تشکیل دولت جدید را بر عهده داشت اما نتوانست این کار را انجام دهد و در ژوئیه ۲۰۲۱ (تیر و مرداد ۱۴۰۰) بار دیگر استعفا داد. پس از ۱۳ ماه بن بست، دولت جدیدی به رهبری نجیب میقاتی، تاجر میلیاردر تشکیل و توسط همان نخبگان سیاسی انتخاب شد که مردم لبنان در تلاش برای سرنگونی آن بودند (رهبران لبنان...، ۲۰۲۱). از سال ۲۰۱۹ تا امروز پوند لبنان ۹۵ درصد ارزش خود را از دست داده و بیش از ۷۵ درصد جمعیت لبنان در فقر به سر می برند.

مقایسه عوامل تعیین کننده موفقیت و شکست

مشارکت

در ۲۷ اکتبر ۲۰۲۱، دو روز پس از کودتا در سودان، کانال های خبری از مردم خواستند تا به خیابان های خارطوم، پایتخت و شهر همسایه اومدورمان (اتحادیه آفریقا...، ۲۰۲۱) بیایند. پنج روز پس از کودتا، ده ها هزار تظاهرکننده بدون خشونت از همه بخش ها آمده بودند؛ حرفه ای ها، بیکاران، دانشجویان، زنان، مردم از همه سنین و قومیت ها، خیابان ها را پر کرده بودند (معترضان...، ۲۰۲۱؛ کودتای سودان...، ۲۰۲۱). براساس گزارش مجموعه مقالات جهانی و وب سایت امدادی، بیش از ۱۰۰ هزار نفر در تظاهرات ضد دولتی در سودان شرکت کردند (مجموعه مقالات جهانی...، ۲۰۲۲). علاوه بر این، هیچ نشانه ای وجود ندارد که نشان دهنده هر نوع عقب نشینی در مشارکت باشد، صرف نظر از سرکوب خشونت آمیز، بازه زمانی، یا شرایط دیگر، که نشان دهنده نشانه های مثبت برای جنبش و مردم سودان است.

در عرض یک هفته از کودتای نظامی در میانمار در اول فوریه ۲۰۲۱، ده ها هزار نفر در اعتراضات بدون خشونت در سراسر این کشور به خیابان ها آمدند. یک سال بعد در فوریه ۲۰۲۲، دیده بان حقوق بشر تخمین زد که میلیون ها نفر به صورت غیر خشونت آمیز علیه کودتا اعتراض کردند، اما براساس گزارش مقاله جهانی، بیش از ۱۰۰ هزار نفر در این تظاهرات شرکت کردند. این نشان می دهد که مشارکت گسترده در طول سال، از زمان کودتای نظامی (میانمار: کودتا... ۲۰۲۲؛ اعتراض جهانی...، ۲۰۲۲) در حال رشد بوده است. علاوه بر این، به نظر می رسد که کاهشی در تعداد شرکت کنندگان وجود ندارد بلکه افزایشی است.

در لبنان، صدها هزار نفر در اکتبر ۲۰۱۹ اعتراض کردند و خواستار سرنگونی دولت و پایان فرقه گرایی شدند. در ۴ اوت ۲۰۲۰، بندر بیروت تظاهرات را در سراسر کشور بیشتر کرد. براساس گزارش گلوبال ریسرچ، بیشترین حجم تظاهرات مربوط به شرکت ۱،۰۰۰،۰۰۰ نفر برای پایان نظام سیاسی (مقاله جهانی...، ۲۰۲۲) است. هر چند که این بالاترین تعداد اندازه گیری شده از میان این سه مورد است، اما متأسفانه قیام لبنان مشکلاتی در حفظ مشارکت مردمی در خیابان ها داشته است، با این حال این بدان معنا نیست که مردم لبنان دیگر از جنبش حمایت نمی کنند. بحران اقتصادی پیامدهای زیادی داشته است که نه تنها بر توانایی مردم برای رفت و آمد و شرکت در تظاهرات تأثیر گذاشته است بلکه نگرانی های اصلی مردم را به سمت تامین حداقل نیازهای خود سوق داده است.

براساس پژوهش اخیر چنووت (۲۰۲۱)، مشارکت یکی از مهم ترین عوامل برای یک جنبش مقاومت بدون خشونت است. هنگام تجزیه و تحلیل سه جنبش عدم خشونت در سودان، میانمار و لبنان روشن است که هم سودان و هم میانمار در طول زمان افزایش ثابتهای در مشارکت مردمی داشته اند. در حالی که به نظر می رسد این مساله در سودان شایع است، در میانمار به نظر می رسد تقسیم بندی آشکاری برای رژیم وجود دارد. در حالی که لبنان حرکت جزر و مدی داشته است. مشارکت، که ابتدا قوی شروع شد سپس کاهش یافت، دوباره شتاب گرفت. انفجار بندر بیروت پس از مدتی کاهش می یابد که ممکن است پیامد آن بحران اقتصادی باشد.

آشنایی با بازیگران قدرتمند

سودانی ها، کارمندان دولتی، پرسنل پزشکی و کارکنان شرکت نفت دولتی به کمپین رو به رشد نافرمانی مدنی پیوستند (معترضان...، ۲۰۲۱؛ اتحادیه آفریقا...، ۲۰۲۱). با این حال، هیچ اطلاعاتی در مورد اینکه آیا در تظاهرات علیه الباشی، عقب نشینی نظامی صورت گرفته است یا خیر، وجود ندارد.

از سوی دیگر، در میانمار، سربازان همه رده ها از همان آغاز کودتای نظامی به دلیل سرکوب خشونت آمیز وحشیانه علیه مقاومت های غیرخشونت آمیز، فرار کردند. این سازمان که سربازان خلق نام دارد،

به سربازانی که از تاتاموتو جدا شده اند، کمک می کند و بیان می کند که تقریباً ۲۵۰۰ سرباز ظرف تنها یک سال پس از کودتا از بین رفته اند (کوئینلی، ۲۰۲۲). این عدد شگفت انگیزی است زیرا تات ها برای کار به عنوان یک جامعه بسیار کنترل شده ایجاد شده بودند، پایگاه ارتش چسبی است که همه را سر جای خود نگه می دارد، خانواده ها و بستگان سربازان در پایگاه زندگی می کنند، کودکان در پایگاه به مدرسه می روند، و سربازان مزایای فراوانی مانند مسکن رایگان و مدرسه رایگان دریافت می کنند (کوئینلی، ۲۰۲۲). با توجه به این موضوع، جدا شدن از خانواده بدون همراه کردن همه اقوام قطعاً به معنای تحمل عواقب آن خواهد بود، اما جدا شدن از خانواده قطعاً کار را سخت تر می کند و پیامدهای دیگری نیز به دنبال خواهد داشت.

در لبنان مردم شاهد چندین استعفا بوده اند، با این حال، این استعفاهای منجر به هیچ تغییری نشده است. آنچه که به بخش اقتصادی مربوط می شود، بانک مرکزی لبنان به طور کامل با نخبگان سیاسی در ارتباط است، بنابراین هنگامی که بخش بانکی در آوریل ۲۰۲۰ طرح بازبایی را ارائه کرد، پارلمان مطمئن شد که طرح بازبایی جدیدی را ارائه می دهد که منافع بخش بانکی را در بر می گیرد، در نتیجه وفاداری حداقل یکی از بازیگران اصلی در سیاست لبنان را تضمین می کند (هشدار بین المللی، ۲۰۲۰). حتی اگر بحران اقتصادی نارضایتی ایجاد کرده و سربازان را مجبور به انجام کارهای اضافی یا حتی ترک شغل کرده باشد، این لزوماً به این معنی نیست که آن ها در حمایت از قیام لبنان کناره گیری کرده و تغییر موضع داده اند (طرح های آمریکا...، ۲۰۲۲).

در تحقیقات چنووت و استفان از سال ۲۰۱۱، تأکید زیادی بر وفاداری، به ویژه در مورد نیروهای نظامی شد. وقتی سودان، میانمار و لبنان را مقایسه می کنیم، به نظر می رسد که ستون های حمایت در سودان مورد هدف گرفته شده اند، زیرا هیچ نشانه ای از انحراف وجود نداشته است. در حالی که در میانمار واضح است که سربازان فرار کرده و آشکارا به جنبش مقاومت پیوسته اند. به نظر می رسد در لبنان یکی از ارکان اصلی حمایت، نخبگان اقتصادی هستند با این حال، برخی از سربازان ترک کرده اند، این به این معنی نیست که آن ها به جنبش مقاومت پیوسته اند. و ارتش، ممکن است از یک نظر برای سربازان در میانمار آسان تر باشد که وفاداری خود را تغییر دهند، زیرا آن ها می توانند مکان خاصی برای مراجعه داشته باشند، در حالی که در سودان و لبنان سرباز ممکن است احساس آسیب پذیری بیشتری کند.

روش های مقاومت ترکیبی

مردم سودان در تظاهرات، راه اندازی کمپین های نافرمانی مدنی، تحصن بیشتر، بستن مغازه ها و... موانعی برای توقف صادرات به مصر و قطع منابع به دولت نظامی در خارطوم تدارک دیدند. علاوه بر این، مقاومت کنندگان سودانی از زبان، شعر و موسیقی به عنوان روش هایی برای جلب مشارکت و تأکید بر عدم خشونت استفاده کرده اند. علاوه بر این، بازداشت شدگان سیاسی در زندان سوفا برای حفظ مقاومت و تاب آوری حتی در طول حبس دست به اعتصاب غذا زدند (معترضان...، ۲۰۲۱؛ امین، ۲۰۲۲؛ طارق، ۲۰۲۲). با وجود اینکه مجموعه ای از تظاهرات و تحصن ها در سراسر سودان در حال

انجام است، روشن است که مقاومت تنها به روش های قابل مشاهده متکی نبوده است، با توجه به اینکه زبان، شعر و موسیقی تاثیر زیادی بر نظم برای غیر خشونت آمیز ماندن داشته و دارد، و وحدت را بیشتر ایجاد کرده و انعطاف پذیری را حفظ کرده است.

از سوی دیگر، در میانمار، مردم ظرف ها و ماهی تابه ها را به هم می کوبیدند و همچنین، در اعتراض، یک روز پس از کودتا بوق می زدند. دو روز پس از کودتا، نافرمانی مدنی گسترده در حالی رخ داد که کارکنان دولت از کار خود کنار رفتند که در میان آن ها معلمان، پزشکان و بانکداران بودند (کودتای میانمار: ...، ۲۰۲۲). جنبش نافرمانی مدنی (CDM) برای سازماندهی تظاهرات، اعتصابات و افزایش بودجه برای کمک به مردم برای دریافت غذا و دارو تشکیل شد (میانمار: چی...، ۲۰۲۲). علاوه بر این، مردم میانمار با گردهم آوردن نمایندگان اقلیت قومی، فعالان جامعه مدنی و اعضای پارلمان که با هم یک دولت موازی به نام دولت وحدت ملی (NUG) تشکیل داده اند، روش مقاومت سازنده را به کار گرفتند. شورای نظامی (دولت وحدت ملی، ۲۰۲۲). بعلاوه به نظر می رسد تداوم استفاده از روش های مختلف و نه صرفاً اتکا به تظاهرات وجود دارد، این امر با استفاده از مقاومت سازنده در قالب دولت موازی به وضوح نمایان می شود، این امر نیز جناح خشونت آمیز قابل تحمل را به همراه داشته است.

در حالی که در لبنان شهروندان از ابتدای قیام از روش های مختلفی مانند سوزاندن لاستیک برای ایجاد موانع جاده ای، برگزاری تظاهرات، تحصن، اعتراض و پوشاندن بزرگراه ها با بنزین برای اطمینان از عدم عبور خودروها استفاده کرده اند. بار دیگر دانشجویان و استادان به خیابان ها آمدند (۲۰۲۱؛ شعیب، ۲۰۲۲). این روش مورد استفاده معترضان لبنانی بوده است. استفاده از مقاومت طنزآمیز، برای مقابله با اتهامات با هدف کاهش قیام (مالموینگ فخاری، ۲۰۲۱). با توجه به اینکه لبنان بحران اقتصادی مداومی دارد که مشارکت در تظاهرات را کاهش داده است، این امر بر انتخاب روش ها تاثیر گذاشته است.

با مقایسه روش های مختلف مورد استفاده توسط سه جنبش مقاومت جداگانه در سودان، میانمار و لبنان، می توان شباهت های نافرمانی، تمرکز و پراکندگی را مشاهده کرد، با این حال، تفاوت های عمده ای وجود دارد. سودان از روش هایی مانند هر استفاده از زبان، شعر و موسیقی بهره برده است، در حالی که میانمار از طریق استفاده از مقاومت سازنده با اجرای یک دولت موازی بر مقاومت خود تاکید کرده است. از سوی دیگر لبنان از تاکتیک طنز به عنوان راهی برای انحراف و مشروعیت زدایی از رژیم استفاده کرده است، اما به نظر می رسد که آن ها بیش از پیش به روش های نامرئی تکیه می کنند. علاوه بر این، همیشه تشخیص این که یک جنبش وابستگی بیش از حد به تظاهرات دارد یا نه، دشوار است، زیرا مجموعه ای از روش های مقاومت وجود دارند که ممکن است به اندازه تظاهرات قابل مشاهده نباشند، یا ممکن است پنهان باشند، اما هنوز هم باعث اثرات واقعی می شوند.

تاب آوری

به طور مداوم ثابت شده است که تاب آوری یک ویژگی قوی از افراد غیرخشونت طلب سودانی است زیرا آن ها نظم و انعطاف خود را حفظ کرده اند. از زمان کودتا، در ۲۵ اکتبر ۲۰۲۱ تا به امروز، مردم بارها و بارها به خیابان ها بازگشته اند و بدون توجه به سرکوب خشونت آمیز ارتش، خواستار حکومت غیرنظامی شده اند. در میانمار، مردم غیرنظامی از آغاز جنبش خود تاکنون بی وقفه دست به تظاهرات، اعتراض و تحصن زده اند.

در حفظ تاب آوری هم میانمار و هم لبنان در ابتدا جنبش های مقاومت بدون خشونت بودند و بنابراین انعطاف پذیری را می توان در سطوح مختلف زیر سوال برد.

۶.۵. سرکوب نظامی / جناح های خشن

سرکوب خشونت آمیز از زمان کودتای نظامی در سودان عامل تکرار شده است. نیروهای نظامی با استفاده از گاز اشک آور، گاز اشک آور و ماشین های آب پاش به شدت سرکوب شده اند و از دسترسی آن ها به آمبولانس ها و امکانات بهداشتی جلوگیری شده است. علاوه بر این، ارتش با شلیک گاز اشک آور به بیمارستان ها و شلیک گلوله های جنگی به سوی معترضان بی خشونت، هزاران نفر را زخمی کرده و بیش از ۸۰ نفر را کشته است و پزشکانی را هدف قرار داده است که در تلاش برای کمک به غیرنظامیان زخمی هستند. علاوه بر این، سازمان ملل گزارش ها درباره استفاده از تجاوز و تجاوز گروهی ارتش سودان به دختران، زنان و مردان شرکت کننده در تحصن را تایید کرده است.

طیف گسترده ای از روش ها که "سرکوب هوشمند" نامیده می شود، توسط ارتش نسبت به مقاومت های غیرخشونت آمیز در سودان مورد استفاده قرار گرفته است. این موارد شامل قطع سرویس های اینترنتی و همچنین ارتباطات از راه دور در سراسر کشور می شود که پیامدهای وحشتناکی مانند عدم دسترسی مردم به آمبولانس ها را به همراه داشته است. از آنجا که ارتش بیش از یک بار از این روش استفاده کرده است، می توان فرض کرد که مقاومت کنندگان سودانی وابستگی بیش از حد به فن آوری ندارند، زیرا ممکن است پیامدهای منفی داشته باشد.

علاوه بر این، مقامات دولتی و سیاستمداران و همچنین صدها تن از معترضان بی خشونت و چهره های کلیدی رهبری مقاومت بدون خشونت بازداشت شده اند. جایی که برخی آزاد شده اند، برخی هنوز بازداشت هستند و برخی دیگر ناپدید شده اند. علاوه بر این اتحادیه های کارگری غیرقانونی و روزنامه نگاران را از طریق یورش ها، حملات و آدم ربایی های هدفمند، در راس دستگیری ها هدف قرار دادند (باچله...، ۲۰۲۱؛ کودتای سودان...، ۲۰۲۱؛ طارق، ۲۰۲۲؛ خانه آزادی، ۲۰۲۲). علی رغم همه این ها، مردم سودان تحمل زیادی نسبت به جناح های خشونت طلب از خود نشان نداده اند و به نظر می رسد که جنبشی انعطاف پذیر و بدون خشونت باقی بمانند.

متاسفانه، در میانمار، خشونت در جنبش کمک رسانی بیشتر و بیشتر تحمل می شود، که در ۵ مه ۲۰۲۱، زمانی که نیروی دفاع از مردم (پی دی اف) رسماً تحت عنوان NUG (دفاع از مردم...)، تشکیل شد، بیشتر تایید شد. این اتفاق اجتناب ناپذیر بود و در دسامبر ۲۰۲۱ گزارشی منتشر شد که در آن گفته شده بود تتلو مورد حمله پی دی اف (نقض حقوق...)، ۲۰۲۱ قرار گرفته است. در 1 فوریه 2022، دقیقاً یک سال پس از کودتای نظامی، PDF دوباره به تتلو حمله کرد و چندین مقام را کشت (میانمار: ...، 2022). این امر قطعاً خشونت را تشدید خواهد کرد زیرا چرخه معیوب خشونت این است که فقط خشونت بیشتری را به ارمغان می آورد، چیزی که توسط غیرنظامیان در میانمار شناخته شده است.

علاوه بر این، باید این واقعیت را در نظر داشت که سو کی از رفتار تاتامی ها با جمعیت روهینگیا دفاع کرد، که این سوال را مطرح می کند که آیا ادعای دموکراسی خواهی کاملاً درست است؟ همانطور که می دانیم، میانمار از نظر قومی متنوع است و اقلیت ها مدت هاست که از محرومیت و خشونت ساختاری و مستقیم رنج می برند. حالا، اگر هدف جنبش مقاومت داشتن دموکراسی است، پس این باید به همه از جمله روهینجایی ها مربوط باشد.

از همان روز اول کودتای نظامی، مردم میانمار در معرض خشونت قرار گرفته اند، حتی در هنگام تظاهرات بدون خشونت با گاز اشک آور، آب پاش، گلوله های پلاستیکی و مهمات جنگی مواجه شده اند. گزارش ها حاکی از آن است که خشونت های بی رحمانه افزایش یافته است، تات ها خودروها را به معترضان خشمگین کوبیده اند، خمپاره به سوی غیرنظامیان شلیک کرده اند و منابع غذایی قطع شده است.

علاوه بر این، تات ها روستاهای کامل را با تخریب خانه ها و سوزاندن کودکان، زنان و مردان تا سر حد مرگ از بین برده اند. یک سال پس از کودتای نظامی، بیش از ۱۵۰۰ نفر بر اثر کودتای تاتامی (کودتای میانمار: ...، ۲۰۲۲) کشته شده اند. قساوت های انجام شده، افراد غیرخشونت طلب را وادار به تحمل خشونت های درون جنبش کرده است، که قطعاً پیامدهای منفی دارد، اما از سوی دیگر، خشونت های وحشیانه ممکن است اثر معکوس نیز داشته باشد و سربازان بیشتری را متقاعد به فرار کند.

دولت ها برای حفظ قدرت بدون جلب توجه بیش از حد، از آنچه چنای به عنوان "سرکوب هوشمند" تعبیر می کند، استفاده می کنند و تات ها نیز از این قاعده مستثنی نیستند. در فاصله چند هفته پس از کودتا، حزب توده با از بین بردن روزنامه های مستقل و مسدود کردن شبکه های اجتماعی مانند توئیتر و اینستاگرام که بعدها با قطع کامل اینترنت همراه شد، کنترل کامل رسانه های خبری و اطلاع رسانی ملی را اعلام کرد.

(گزارشگران بدون مرز، ۲۰۲۱). با در نظر گرفتن این حقیقت، جای سوال است که جنبش مقاومت میانمار وابستگی زیادی به فن آوری خواهد داشت. از سوی دیگر، NUG و PDF دارای وب سایت های

رسمی هستند که ممکن است بیشتر راهی برای کسب مشروعیت، به ویژه از سوی جامعه بین المللی باشد تا ابزاری برای دسترسی به شهروندانشان.

براساس گزارش دفتر حقوق بشر سازمان ملل (OHCHR) و AAPP، تا دسامبر ۲۰۲۱ تا ۱۰ هزار زندانی سیاسی را بازداشت کرده اند که حداقل ۱۷۵ نفر از آن ها در بازداشت به سر می برند. در ژانویه ۲۰۲۲، گزارش هایی از سوی تاتامی منتشر شد که بیان می کرد اعتراضات متقابلی با حدود ۱۰۰۰ نفر حامی آن ها صورت گرفته است (شورای میانمار...، ۲۰۲۲). یک استراتژی که در سراسر جهان مورد استفاده قرار گرفته است، جایی که مستبدان " به مردم پول داده اند تا تظاهرات طرفدار دولت را خنثی کنند، که بسیار آسان تر می شود اگر کشور مشکلات اقتصادی را تحمل کند که منجر به نیاز بیشتر مردم می شود و مردم را برای پرداخت پول قابل قبول تر می کند. علاوه بر این، یک سال پس از کودتا، ژنرال هیلینگ، رهبر تاتامی ها، در یک سخنرانی همه معترضان ضد کودتا را "تروریست" اعلام کرد (شورای میانمار...، ۲۰۲۲). استراتژی تلاش برای مشروعیت زدایی از گروه های مخالف با برچسب زدن به آن ها با عبارات تحقیرآمیز مانند "تروریست" یا "خائن"، روشی است که برای قرن ها مورد استفاده قرار گرفته است. این جنبش بر زبان شناسی و رویکرد روایی از طریق مسلح کردن کلمات و تشکیل یک هویت جمعی منفی از طریق استفاده از زبان شناسی از طریق پیوند دادن هویت جنبش به یک تصویر یا شهرت خاص تمرکز می کند. این یک هویت درک شده، فرهنگ، و (د) مشروعیت ایجاد می کند. هدف بی ثبات کردن جنبش در داخل کشور است، اما در سطح بین المللی برای سرکوب خشونت آمیز علیه جنبش مشروعیت ایجاد می کند.

به گفته دفتر حقوق بشر سازمان ملل متحد (OHCHR) و AAPP، تا دسامبر 2021، تاتامادو بیش از 10,000 زندانی سیاسی را بازداشت کرده است که حداقل 175 نفر در بازداشت کشته شده اند (نقض حقوق بشر، 2021؛ گلدمن، 2022). در ژانویه ۲۰۲۲، تاتامادو گزارشهایی منتشر کرد که نشان میدهد ضد اعتراضاتی صورت گرفته و حدود ۱۰۰۰ نفر از آنها حمایت کرده اند (خونتای میانمار، ۲۰۲۲). استراتژی که در سراسر جهان مورد استفاده قرار گرفته است، جایی که اقتدارگرایان به مردم پول داده اند تا تظاهرات طرفدار دولت را بسیج کنند، اگر کشور مشکلات اقتصادی را تحمل کند که منجر به نیاز بیشتر مردم می شود و مردم را برای پرداخت قابل قبول تر می کند. علاوه بر این، در یک سخنرانی یک سال پس از کودتا، ژنرال هیلینگ، رهبر تاتامادا، همه معترضان ضد کودتا را "تروریست" اعلام کرد (خونتای میانمار، 2022). استراتژی تلاش برای مشروعیت زدایی از گروه های مخالف با برچسب زدن به آنها در شرایط توهین آمیز مانند "تروریست" یا "خائن"، روشی است که ما بوده ایم.

با استفاده از زبان شناسی با پیوند دادن هویت جنبش به یک تصویر یا شهرت خاص، بر زبان شناسی و رویکرد روایی با سلاح سازی کلمات و تشکیل یک هویت جمعی منفی از طریق استفاده از زبان شناسی تمرکز می کند. این یک هویت، فرهنگ، و (عدم) مشروعیت درک شده ایجاد می کند. هدف بی ثبات کردن جنبش در داخل کشور و همچنین ایجاد مشروعیت، در سطح بین المللی، برای سرکوب خشونت آمیز است که علیه جنبش استفاده می شود.

مردم لبنان مجبور نبودند مدت زیادی صبر کنند تا با سرکوب خشونت آمیز مواجه شوند. ۹ روز پس از آغاز جنبش، تحصنی در طرابلس برگزار شد که در آن ارتش با شلیک گلوله های جنگی و آسیب جدی به معترضان بدون خشونت واکنش نشان داد. سرکوب شدید ارتش لبنان موجی در مناطق مختلف این کشور به راه انداخته است. سازمان عفو بین الملل و دیده بان حقوق بشر اعلام کرده اند که استفاده گسترده ای از زور توسط ارتش صورت گرفته است، جایی که معترضان بدون خشونت با گاز اشک آور، ضرب و شتم وحشیانه، ماشین های آب پاش، گلوله های پلاستیکی و فلزی و مهمات جنگی هدف قرار گرفته اند.

خشونت و تاب آوری در سه مورد مختلف بسیار متفاوت اعمال شده است. آنچه واضح است این است که هر سه رژیم، چه در سودان، چه در میانمار و چه در لبنان، از سرکوب خشونت آمیز علیه جنبش های مقاومت غیرخشونت آمیز استفاده کرده اند و علاوه بر آن از آنچه چین از آن به عنوان "سرکوب هوشمند" برای سرکوب جنبش ها یاد می کند، استفاده کرده اند. به نظر می رسد در سودان علی رغم خشونت های وحشیانه ای که به آن ها تحمیل می شود، عزمی قوی برای حفظ تاب آوری وجود دارد. علاوه بر این، آن ها هیچ جناح خشنی را در دست نگرفته اند، که منجر به این نتیجه گیری می شود که خشونت در جنبش مقاومت قابل قبول نیست. میانمار مقاومت را متوقف کرده و حتی با وجود تحمل قساوت، عقب نشینی نکرده است. از سوی دیگر به نظر می رسد جنبش میانمار نه تنها خشونت ها را پذیرفته بلکه نیروی نظامی خود را مستقر کرده است.

در مقایسه، لبنان نیز سرکوب خشونت آمیز را درک کرده است، متأسفانه، این منجر به جناح های خشونت آمیز فرقه گرایی شده است، در نتیجه، انعطاف پذیری کاهش یافته است. همانطور که قبلاً گفته شد این ممکن است به دلیل خشونت باشد، یا بحران اقتصادی، همچنین می تواند به دلیل فرقه گرایی در خود باشد. با وجود اینکه جنبش لبنان مردم را براساس خطوط مذهبی گرد هم آورده است، به نظر می رسد که خشونت دوباره مردم را از هم جدا کرده و آن ها را به جای حفظ انعطاف در مسیر عدم خشونت، به مسیر خشونت هدایت می کند. علاوه بر این، آنچه در مورد سرکوب نظامی می توان گفت این است که هیچ یک از این روش ها جدید نیستند، و بنابراین جای سوال است که سرکوب به خودی خود مقصر کاهش اثربخشی در جنبش های غیر خشونت آمیز است.

جامعه بین الملل

دو روز پس از کودتای نظامی سودان، اتحادیه آفریقا موضع روشنی در برابر این کودتا اتخاذ کرد و سودان را از تمامی فعالیت های خود معلق کرد تا اینکه دولت انتقالی به رهبری غیرنظامیان سرنگون شده برای هدایت کشور به سمت انتخابات بازگردد. در همین حال، آمریکا و بانک جهانی کودتای نظامی را محکوم و کمک به سودان را به حالت تعلیق درآوردند. علاوه بر این، سازمان ملل تلاش کرد میانجی گری کند که هدف آن بازگشت به توافق تقسیم قدرت در سودان بود (کودتای سودان...، ۲۰۲۱). نمایندگان ویژه سودان و رئیس هیات کمک انتقالی یکپارچه سازمان ملل در سودان، یک ماه پس از کودتا

اعلام کردند که کمک های مالی به سودان را متوقف کرده اند. با میانجی گری سازمان ملل برای بازگشت به تقسیم قدرت، جنبش مقاومت غیرخشونت آمیز در سودان به طور فزاینده ای اعتماد خود را به جامعه بین المللی از دست داده است و درک می کند که جامعه بین المللی به اندازه کافی برای حمایت از جنبش مقاومت غیرخشونت آمیز تلاش نمی کند، بلکه به ارتش سودان کمک می کند تا با تلاش برای یک "راه حل" تقسیم قدرت، قدرت را حفظ کند (طارق، ۲۰۲۲).

کودتای نظامی میانمار به سرعت از سوی بخش هایی از جامعه بین المللی مانند آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل، بوریس جانسون، نخست وزیر انگلیس و سفیر آمریکا در میانمار محکوم شد که آن را غیردموکراتیک و وحشتناک اعلام کردند و خواستار پایان خشونت ها شدند. یک ماه پس از کودتا، اتحادیه اروپا ممنوعیت های مسافرتی وضع کرد و دارایی های یازده نفر را که بخشی از کودتا بودند، از جمله ژنرال تانامادو، مسدود کرد. در همین حال، آمریکا پس از آن به میانمار اعلان جنگ داد (گلدمن، ۲۰۲۲؛ کودتای میانمار: ...، ۲۰۲۲). چهار ماه پس از کودتا، دبیر شورای روسیه و ژنرال هولینگ نشستی را برای تاکید بر تعهد به تقویت روابط امنیتی در میان دیگر موضوعات برگزار کردند. چهار ماه بعد، ژنرال هیلینگ توسط کشورهای آسه آن به دلیل عدم کفایت برای پایان دادن به بحران (سال میانمار...، ۲۰۲۲) از این اجلاس کنار گذاشته شد.

یک سال پس از این کودتا، انگلیس، آمریکا، کانادا و اتحادیه اروپا همگی تحریم هایی را علیه نظامیان اعمال کرده بودند، در حالی که چین خواستار بازگشت به هنجارهای دموکراتیک بود اما بیانیه ای را که کودتا توسط شورای امنیت سازمان ملل را محکوم می کرد، مسدود کرد. این در حالی است که هیچ یک از دولت ها و سازمان ملل تحریم هایی را علیه بزرگ ترین منابع درآمد، نفت و گاز طبیعی میانمار اعمال نکرده اند. از آنجا که شورای امنیت سازمان ملل تحریمی را علیه تامین سلاح اعمال نکرده است، روسیه، صربستان و چین از سلاح هایی حمایت می کنند که آزادانه به میانمار سرازیر شوند. (میانمار: کودتا...، ۲۰۲۲؛ سلاح ها را متوقف کنید...، ۲۰۲۲) با در نظر گرفتن این حقایق می توان به این نتیجه رسید که آیا جامعه بین المللی می تواند ادعا کند که خواهان دموکراسی و قوانین حقوق بشر است؟ متأسفانه، واضح به نظر می رسد که یک چرخه تکراری وجود دارد، که در آن حقوق بشر و دموکراسی تنها در صورتی واقعا مهم هستند که اثرات ژئوپلیتیک داشته باشد و بر اقتصاد سیاسی بین المللی تاثیر بگذارد.

سه ماه پس از آغاز رسمی قیام لبنان، کمیساریای عالی حقوق بشر از همه فعالان در لبنان خواست تا اوضاع را آرام کنند. در همین حال، گروه حمایت بین المللی شامل سازمان ملل، چین، اتحادیه اروپا، روسیه، حزب الله لبنان و آمریکا نگرانی خود را از ناکارآمدی دولت لبنان اعلام کردند. (۲۰۲۰). جامعه بین المللی کمک به دولت لبنان در زمینه انجام اصلاحات سیاسی را تضمین کرد. با این حال، این سخن آسان تر از آن است که گفته شود زیرا تغییر جامعه بین المللی را در مقابل نقش آن ها در مورد لبنان ایجاب می کند. سیاست لبنان به شدت تحت تاثیر بازیگران خارجی مانند سوریه، اسرائیل، عربستان و

ایران است. علاوه بر این، جامعه بین المللی از سیاست های تشویقی برای دموکراسی فاصله گرفته و به سمت فرایندهای تثبیت از طریق تقسیم قدرت حرکت کرده است. پس از انفجار بندر بیروت کمک های انسان دوستانه و بازسازی (فخاری، ۲۰۲۰).

سه ماه پس از آغاز رسمی قیام لبنان، کمیساریای عالی حقوق بشر از همه فعالان در لبنان خواست تا اوضاع را آرام کنند. در همین حال، گروه حمایت بین المللی شامل سازمان ملل، چین، اتحادیه اروپا، روسیه، حزب الله لبنان و آمریکا نگرانی خود را از ناکارآمدی دولت لبنان اعلام کردند. (۲۰۲۰). جامعه بین المللی کمک به دولت لبنان در زمینه انجام اصلاحات سیاسی را تضمین کرد. با این حال، این سخن آسان تر از آن است که گفته شود زیرا تغییر جامعه بین المللی را در مقابل نقش آن ها در مورد لبنان ایجاب می کند. سیاست لبنان به شدت تحت تاثیر بازیگران خارجی مانند سوریه، اسرائیل، عربستان و ایران است. علاوه بر این، جامعه بین المللی از سیاست های تشویقی برای دموکراسی فاصله گرفته و به سمت فرایندهای تثبیت از طریق تقسیم قدرت حرکت کرده است. پس از انفجار بندر بیروت کمک های انسان دوستانه و بازسازی (فخاری، ۲۰۲۰). دو سال بعد، آنتونیو گوترش از نخبگان سیاسی لبنان خواست تا خواسته های مردم را بپذیرند، اصلاحات سیاسی را اجرا کنند و مذاکرات رسمی با صندوق بین المللی پول را آغاز کنند. با این حال، وی همچنین از جامعه بین المللی خواست تا به تامین مالی ارتش لبنان به خاطر امنیت ادامه دهد. سازمان عفو بین الملل و دیده بان حقوق بشر به نتیجه رسیده است. این در حالی است که ارتش لبنان از ابتدای قیام اکتبر تاکنون از زور بیش از حد استفاده کرده است و جامعه بین المللی مانند اتحادیه اروپا، فرانسه، آمریکا، عربستان و انگلیس همچنان به ارسال کمک و کمک به پلیس و ارتش لبنان ادامه می دهند. گزارش ۲۰۲۱: ...، ۲۰۲۱)

مقایسه این سه کشور از نظر نحوه واکنش جامعه بین المللی، در برخی موارد یک شباهت و در موارد دیگر یک تمایز اساسی وجود دارد. در مورد سودان و میانمار هم جامعه بین المللی اظهارات مشابهی داشته و کودتاهای نظامی را محکوم کرده است، در حالی که در مورد لبنان جامعه بین المللی نگرانی هایی را در مورد وضعیت موجود اعلام کرده است. علاوه بر این، سودان از اتحادیه عرب به حالت تعلیق درآمد و کمک های بین المللی قطع شد، در حالی که در میانمار پیامدهای آن بیشتر متوجه افراد خاص بود، علاوه بر این، آسه آن میانمار را به عنوان کشوری که ژنرال هیلینگ را از نشست آسه آن حذف کرد، تعلیق نکرد. در خصوص لبنان جامعه بین المللی ادعا کرد که آن ها به این کشور کمک خواهند کرد اما تنها به شرطی که اصلاحات سیاسی صورت گیرد. با این حال، جامعه بین المللی به سرعت به شرایط خود پس از انفجار بندر بیروت بازگشت و در نتیجه کمک های لبنان را بدون هیچ قید و شرطی ارسال کرد. سودان و لبنان هر دو از سوی جامعه بین المللی برای رسیدگی به مسائل ملی خود از طریق مفهوم تقسیم قدرت، که می توان گفت تشویق به دو قطبی سازی و تضعیف دموکراسی است، تحت فشار بیشتری قرار دارند. علاوه بر این، هم ارتش میانمار و هم ارتش لبنان یا از طریق کمک های مالی بخش های مختلف جامعه بین المللی به حمایت از مردم غیرنظامی و جنبش های غیر خشونت آمیز ادامه داده اند.

جغرافیای سیاسی

حال، این امر فرد را به تفکر در مورد مساله جغرافیای سیاسی سوق می دهد، یعنی اگر جامعه بین المللی برای تقویت آنچه که ادعا می شود قوانین و تفاهات بین المللی است، مانند حقوق بشر و دموکراسی، یا اگر آن ها براساس نیازهای خود در مبارزه قدرت بی پایان عمل کنند. هر سه کشور سودان، میانمار و لبنان را می توان از نظر جغرافیای سیاسی در کش مکش بین ابرقدرت های بین المللی مهم دانست. در سودان، به نظر می رسد که مبارزه قدرت بین المللی در درجه اول بین ایالات متحده و روسیه باشد، که در آن فشار از نوعی ممکن است برای نخبگان قدرت سودان کافی باشد تا ترجیح دهند با طرف مقابل کار کنند، در نتیجه، به نظر می رسد که جامعه بین المللی تمایلی به فعالیت زیاد ندارد. در میانمار، واضح است که هم روسیه و هم چین توزیع کنندگان اصلی تسلیحات اتمی هستند، این امر ممکن است به این باور منجر شود که بقیه جوامع بین المللی ترجیح می دهند فشار زیادی بر ارتش وارد نکنند تا با روسیه یا چین برخوردهای شدیدی نداشته باشند. با در نظر گرفتن لبنان، باید این نکته را در نظر داشت که لبنان مملو از ژئوپلیتیک است، مانند مناقشه ژئوپلیتیک پیچیده و همه جانبه ایران و اسرائیل که بازیگرانی مانند اسرائیل، آمریکا و سوریه را در تنگنایی پیچیده قرار می دهد. از نظر ژئوپلیتیک، عربستان سعودی لبنان را تحت فشار قرار می دهد تا بین پادشاهی سعودی و حزب الله ایران جانبداری کند. در همین حال، عربستان نیز اسرائیل را به اقدام علیه حزب الله تشویق می کند و نوعی وضعیت نیابتی ایجاد می کند که ممکن است در نهایت جنگ دیگری را در خاورمیانه آغاز کند.

در حالی که به طور گسترده ای شناخته شده است که بی ثباتی اجتماعی و سیاسی مقادیر عظیمی از اثرات منفی را هم در سطح ملی و هم در سطح بین المللی به ارمغان می آورد، مانند رکود اقتصادی. همچنین می توان به این فکر کرد که چه مزایایی برای سازمان های بین المللی مانند صندوق بین المللی پول و وابستگی های سیاسی به هر رژیم دارد. صندوق بین المللی پول برای کمک هایی که به یک کشور می شود، شرایط اقتصادی و سیاسی را در نظر گرفته است، بنابراین با نگاهی به کشورهایی که این امر در آن ها اجرا شده است، می توان به ناکارآمدی و اینکه آیا تلاش برای اجرای طرحی در مورد چگونگی مدیریت اقتصاد و سیاست کشورها ایده خوبی است یا خیر، اندیشید. علاوه بر این، باید در نظر داشت که با توجه به تمام درگیری های خشونت آمیز یا سرکوب خشونت آمیز توسط یک رژیم، استفاده قابل توجهی از سلاح های مختلف وجود دارد، این سلاح ها عموماً توسط کشور یا منطقه با استفاده از آن ها تولید نمی شوند، که منجر به این نتیجه می شود که کسی در جامعه بین المللی به دلیل بی ثباتی خشونت آمیز پول در می آورد. با تمام این تفاسیر، به نظر می رسد که عوامل ژئوپلیتیک بر حقوق بشر و دموکراسی برتری دارند.

حافظه جمعی

جنبش مقاومت سودان آنچه را که تاریخ آن ها در مورد مقاومت بدون خشونت در نظر گرفته است. اول از همه، مقاومت بدون خشونت می تواند یک دیکتاتور را سرنگون کند! دوم، بدیهی فرض نکنید که این بدان معناست که هدف نهایی بدست آمد. هم در سال های ۱۹۶۴ و هم ۱۹۸۵ مردم سودان توانستند با

استفاده از روش های غیرخشونت آمیز دیکتاتورهای نظامی را سرنگون کنند، متأسفانه در هر دو مورد، پیامدهای بعدی یکسان بود، بحران اقتصادی، فساد، اختلافات سیاسی پر آشوب، جنگ و...

سرانجام یک کودتای نظامی جدید و یک دیکتاتوری دیگر شکل گرفت. بنابراین زمانی که جنبش مقاومت بدون خشونت در سال ۲۰۱۹ توانست البشیر، رئیس جمهور مستبد را برکنار کند، یکی از اهداف محقق شد، اما این بار به نظر می رسد جنبش مقاومت سودان موافق است که این مبارزه تا رسیدن به هدف نهایی که برای معترضان سودانی دموکراسی و یک دولت غیرنظامی بدون دخالت نظامی است، به پایان نرسیده است.

در حالی که، متأسفانه، میانماری ها، تاریخچه غم انگیزی از جنبش های مقاومت بدون خشونت دارند. جایی که تاامادو بارها با خشونت به معترضان طرفدار دموکراسی بدون خشونت شلیک کرده است؛ بنابراین، آن ها به خاطر حذف جنبش های مقاومت بدون خشونت به محض ظهور مشهور هستند (گلدمن، ۲۰۲۲). این امر به طور قطع حافظه جمعی را تحت تاثیر قرار داده است. در عین حال می توان فرض کرد که این امر ایمان به اعمال خشونت آمیز را نیز کاهش می دهد و پذیرش اعمال خشونت آمیز را افزایش می دهد.

حتی پس از پایان جنگ داخلی لبنان، خشونت در تاریخ معاصر لبنان تاثیری تکراری داشته است. انقلاب سدر در سال ۲۰۰۵ در لبنان با موفقیت هایی در خصوص خروج نیروهای نظامی سوریه همراه بود و می توان آن را یکی از موفق ترین جنبش های مقاومت بدون خشونت اخیر در لبنان دانست. قیام هایی که تا سال ۲۰۱۹ ادامه خواهند یافت، با فقدان وحدت و فقدان تغییر واقعی همراه بوده اند، حتی اگر برخی تغییرات کوچک تر انجام شده باشد، این کشور شاهد قدرت گرفتن فرقه گرایی بوده است. علاوه بر این، در لبنان، به نظر می رسد که پیامدهای آشوب، چه خشونت آمیز و چه غیر خشونت آمیز، نتیجه مشابهی دارد، وابستگی به تقسیم قدرت، که در نهایت تغییرات اجتماعی زیادی را به همراه ندارد.

چاووش تنها در گذر به عامل حافظه جمعی اشاره می کند. هنگام مقایسه سه کشور سودان، میانمار و لبنان به نظر می رسد که تکرار واضحی در تاریخ مسیر آن ها وجود دارد. در سودان بیشتر نتایج مثبت وجود داشته است، حتی اگر این نتایج منفی باشند. به نظر می رسد تاریخ، خاطره جمعی مثبتی را به همراه داشته است.

مقاومت بدون خشونت با اعتقاد و ایمان قوی که اینها تفاوت ایجاد می کنند. از سوی دیگر، هم در میانمار و هم در لبنان، تاریخ بسیار متفاوت است و به نظر می رسد که حافظه جمعی ممکن است منفی تر باشد، به جای باور کردن و ایمان داشتن به قدرت مقاومت بدون خشونت، حافظه جمعی بیشتر (آگاهانه یا ناآگاهانه) بر این درک تاکید می کند که جنبش های مقاومت بدون خشونت به طرز وحشیانه ای سرکوب خواهند شد، که ممکن است دلیلی برای نتیجه فعلی تحمل مقاومت بدون خشونت و انحراف باشد.

با در نظر گرفتن فاکتورهای چنووت در رابطه با این سه مورد، جدول ۶.۱ سودان را به عنوان بهترین مسیر برای رسیدن به موفقیت از طریق عدم خشونت معرفی می کند. با این حال، جامعه بین المللی ممکن است بخشی از دلیل این باشد که چرا جنبش تاکنون به پیروزی نرسیده است، که در مورد دو مورد دیگر نیز می توان گفت. با این حال، وقتی به میانمار و لبنان نگاه می کنیم، مسیر تیره تر به نظر می رسد. واقعیتی که میانمار دارد تحمل جناح های خشن جنبش را از عدم خشونت دور می کند و کشور را به مسیر جنگ داخلی سوق می دهد. از سوی دیگر، در لبنان به نظر می رسد که در حال حاضر امید چندانی وجود ندارد زیرا به نظر می رسد که این جنبش در حال محو شدن است.

بررسی مطالعات موردی در رابطه با چارچوب چنووت گرین :

عوامل کلیدی	سودان	میانمار	لبنان
مشارکت فراگیر	بیش از 100000	بیش از 100000	بیش از 100000
فرار	بله	بله	بله
روش های ترکیبی	خیر	بله	خیر
مقاومت	بله	بله	بله
عوامل منفی	سودان	میانمار	لبنان
کاهش مشارکت	خیر	خیر	بله
عدم وجود روش های ترکیبی	خیر	خیر	بله
سرکوب نظامی	سرکوب نظامی شدید	سرکوب نظامی شدید	سرکوب نظامی شدید
تحمل خشونت	هیچ تحملی نسبت جناحین خشن نشان داده نشد	تحمل خشونت	تحمل خشونت
کمک مثبت جامعه بین المللی	محکوم کودتا تلاش برای تقسیم قدرت کمک به توسعه	توسعه محکوم کودتا تحریم علیه افراد خاص فروش سلاح به ارتش	درخواست برای از بین بردن این وضعیت تلاش برای تقسیم قدرت سرمایه گذاری در ارتش
حافظه جمعی	مثبت	منفی	منفی

ارزیابی چارچوب چنووت

در به کارگیری چارچوب چنووت در سه مطالعه موردی، نقص های متعددی ظاهر شد. چنووت بیان می کند که برای موفقیت جنبش مقاومت غیرخشونت آمیز، جنبش باید ظرف یک سال از اوج فعالیت ها به اهداف خود برسد. با این حال، از آنجا که جنبش های مقاومت غیرخشونت آمیز می توانند به خوبی به طور غیرخشونت آمیز رخ دهند، و بیشتر با برنامه ریزی و ایجاد زمینه قبل از اینکه قابل رویت شوند، شروع می شوند، بنابراین، تعیین زمان آغاز یک جنبش دشوار است. به بیان ساده تر، از نقطه قابل رویت بودن است که زمینه و زمان را در یک جنبش مقاومت غیرخشونت آمیز قرار می دهد.

علاوه بر این، آنچه که "اوج" یک حرکت را مورد توجه قرار می دهد، این است که آیا این به معنی اوج دید یا اوج در تعداد شرکت کنندگان است، جنبش غیر خشونت آمیز را تضعیف می کند، زیرا هر دو روش و شرکت کنندگان ممکن است به خوبی قابل مشاهده نباشند. علاوه بر این، چنووت توضیح نمی دهد که چرا هنگام نتیجه گیری از موفقیت جنبش مذکور، تنها یک سال از اوج جنبش فاصله می گیرد.

علاوه بر این، برای موفقیت به گفته چنووت یک جنبش مقاومت غیرخشونت آمیز لازم است تا به یک اثر قابل لمس بر نتایج به عنوان نتیجه مستقیم جنبش مقاومت غیرخشونت آمیز دست یابد. علاوه بر این، همانطور که در این چارچوب توضیح داده شد، چنووت و استفان تحقیقات خود را در مورد جنبش های مقاومت بدون خشونت که اهداف حداکثری داشتند، انجام می دادند. با توجه به اینکه اهداف حداکثری بسیار اساسی هستند، "اثر محسوس" در مقایسه بسیار مبهم به نظر می رسد. لازم به ذکر است که در هدف نهایی به ندرت پیش می آید که یک دولت سرنگون شود، بلکه ممکن است پویایی موجود را تغییر دهد، تا به نقطه ای برسد که پس از دستیابی به شکست رژیم، اجرای دموکراسی حاصل شود. بنابراین ادعای موفقیت یک جنبش اشتباه می باشد اگر حکومت سرنگون شده است اما پس از آن به وضعیت اولیه یا مشابه قبل از جنبش مقاومت غیر خشونت آمیز بازگشته است.

علاوه بر این، در سال ۲۰۲۱ چنووت اشاره می کند که مشارکت یکی از مهم ترین عوامل کلیدی است و در ادامه بیان می کند که این موارد با شمارش بیش ترین تعداد مشارکت کنندگان در اوج رویداده ای یک کمپین به دست می آیند. با این حال، این ها چگونه شمرده می شوند؟ علاوه بر این، اگر آن ها با "عکس های فوری" از تظاهرکنندگان شمرده شوند، باید در نظر داشت که این ها به احتمال زیاد همه شرکت کنندگان جنبش واقعی نیستند.

در سال ۲۰۱۱، چنووت و استفان بر جدایی به ویژه در نیروهای نظامی تاکید کردند. علاوه بر این، جنبش مقاومت آرتاید در آفریقای جنوبی نشان داد که دستیابی به تغییرات وفاداری در نخبگان اقتصادی یک عامل انسانی برای موفقیت آن ها است. با توجه به این واقعیت، به نظر می رسد که ارکان حمایت برای هر کشور و موقعیتی متفاوت است. علاوه بر این، می توان استدلال کرد که تغییر وفاداری یا فرار بیشتر نتیجه عوامل دیگر است تا یک عامل در خود، زیرا واضح به نظر می رسد که وقتی ستون های حمایت از بین می روند، هیچ گزینه دیگری برای رژیم جز تسلیم شدن در برابر اراده مردم وجود ندارد. مخالفت با این امر ممکن است این باشد که رژیم بتواند از بازیگران خارجی حمایت کند. با این حال، این

اغلب به این معنی است که رژیم به نوعی باید چیزی را پس بدهد، مانند بخشی از قدرت اقتصادی یا سیاسی، که در نهایت رژیم را به سمت مسیری هدایت می کند که به سختی می توان آن را نگه داشت.

عامل چهارم به گفته چاووش تاب آوری است که به توانایی جنبش های مقاومت بدون خشونت برای حفظ اقدام جمعی علی رغم اقداماتی با هدف مهار و جلوگیری از بازیگران مذکور توسط مخالفانش اشاره دارد. به عبارت دیگر برای حفظ مشارکت، منابع، و توانایی تغییر تاکتیک ها در مواجهه با سرکوب. باتوجه به این موضوع، می توان ادعا کرد که مقاومت بخشی از فاکتورهای مشارکت و روش های ترکیبی است. از آنجا که واضح به نظر می رسد و درک می شود که به احتمال زیاد نوعی سرکوب علیه یک

جنبش مقاومت بدون خشونت، می توان فرض کرد که در هنگام تصمیم گیری برای شرکت در جنبش مقاومت بدون خشونت مورد توجه قرار گرفته است. علاوه بر این، هنگام بحث در مورد روش ها، انواع مختلفی از سرکوب در نظر گرفته می شود. برای تعیین اینکه در یک زمان و موقعیت خاص از چه روش هایی باید استفاده شود، از این رو تاب آوری بخشی از استراتژی برنامه ریزی شده واقعی مطابق با روش ها است.

در چارچوب چاووش، عوامل دیگری وجود دارند که ممکن است مانع یا تسهیل کننده موفقیت یک جنبش مقاومت غیر خشونت آمیز باشند. یکی از این موارد، جامعه بین المللی نامیده می شود که در آن تاکید بر قطع حمایت و ذکر ضمانت نامه ها است. با توجه به سه مورد بررسی شده، تحریم های تسلیحاتی یا پایان دادن به تامین مالی ارتش بیش از هر چیز به جنبش ها کمک خواهد کرد. می توان استدلال کرد که جامعه بین المللی به معنای واقعی برای ارتقای حقوق بشر و دموکراسی نیست، بلکه ارتقای برنامه کاری آن ها است که ممکن است ارتباطی با حقوق بشر و دموکراسی نداشته باشد. مسائل به ندرت فقط در سطح ملی هستند اما همیشه بسیار پیچیده تر از آن هستند.

یکی دیگر از فاکتورهای چارچوب چنووت، اشاره به حافظه جمعی است که هنگام مطالعه سه مورد در این پایان نامه به نظر می رسد عاملی باشد که چنووت آن را بیان کرده است. تاریخ تمایل به تکرار خود دارد. حافظه جمعی نقش مهمی در نتیجه آینده و یا استراتژی جنبش مقاومت غیر خشونت آمیز ایفا می کند.

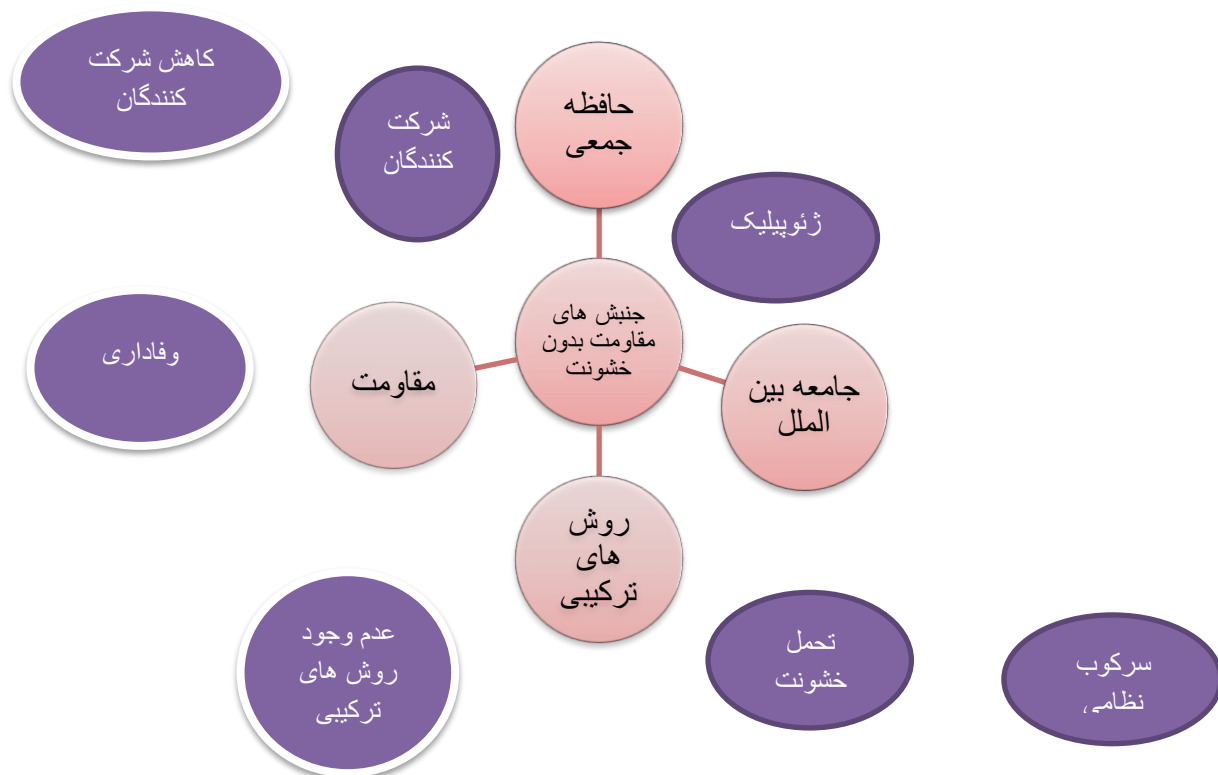
در نهایت عامل دیگری که چنووت از آن با عنوان "سرکوب هوشمند" یاد می کند، این است که چرا او در وهله اول آن را "سرکوب هوشمند" نامیده است. چنووت به این موضوع به عنوان چیزی جدید اشاره می کند اما توضیح نمی دهد که چگونه او این نتیجه گیری را انجام داده است. این نوع سرکوب تا زمانی که پیام هایی وجود دارد ادامه داشته است، بنابراین می توان گفت که اکنون این امر تاثیر خود را بر جنبش های مقاومت بدون خشونت تغییر داده یا تشدید کرده است. علاوه بر این، چنووت بیان می کند که رژیم ها در حال یادگیری و سازگاری هستند، که به نظر می رسد یک شورش باشد، زیرا این یک

فراکنی طبیعی است که همه انواع دولت ها، جنبش ها و انسان ها انجام می دهند. آن ها آنچه را که آن ها انجام داده اند مطالعه می کنند تا پیش بینی کنند که چه چیزی در موقعیت ها و زمینه های مختلف جواب داده یا نداده است، و از آن برای تطبیق استراتژی ها و روش های خود استفاده می کنند. مفهوم "سرکوب هوشمند" با در نظر گرفتن تمام این موارد به نظر ناقص می رسد. با توجه به آنچه گفته شد، این بدان معنا نیست که سرکوب به خودی خود عامل بازدارنده نیست، بلکه به این معناست که هیچ چیز جدیدی در زیر نور خورشید وجود ندارد و این گفته که سرکوب ممکن است دلیلی برای کاهش اثربخشی باشد، کافی به نظر می رسد.

با در نظر گرفتن همه این موارد روشن است که چارچوب چنووت از نظر درک قدرت جنبش های مقاومت غیر خشونت آمیز و اهمیت مشارکت و روش های ترکیبی برای رسیدن به شکست بیشتر مفید است. با این حال، وقتی درباره جامعه بین المللی، حافظه جمعی و "سرکوب هوشمند" بحث می کنیم، کم تر قانع کننده به نظر می رسد. علاوه بر این، چنووت جنبه هایی را که این مطالعه نشان داده است، کنار می گذارد.

7.1 مدل توسعه یافته:

میزان اهمیت که با نزدیکی به حباب مرکزی نشان داده میشود .

مهم ترین آن ها ژئوپلیتیک است. بنابراین، من یک مدل جدید ارائه شده در شکل ۷.۱ زیر را به عنوان مبنایی برای ارزیابی های آینده موفقیت و شکست جنبش های مقاومت غیر خشونت آمیز پیشنهاد می کنم. در این مدل، ژئوپلیتیک یک عامل کاملاً جدید است، در حالی که، جامعه بین المللی و حافظه جمعی قبلاً توسط چنووت ذکر شده بود، اگرچه به این عوامل اهمیتی داده نشد که برای موارد در این مطالعه یافت شده است.

نتیجه گیری

وقتی سه مورد انتخاب شده را بررسی می کنیم و آن ها را با شرایط پیش آمده مقایسه می کنیم، به نظر می رسد سودان بیش ترین پیشرفت را داشته و بهترین نتیجه را نه تنها برای سرنگونی رژیم بلکه برای ایجاد تغییرات اساسی برای آینده دارد. در مورد میانمار، به نظر می رسد که جنبش غیرخشونت آمیز به سمت مقاومت ساختارشکنانه حرکت کرده است که متأسفانه در این مورد، جنبش غیرخشونت آمیز نیست بلکه میانمار را به سمت چیزی که به نظر می رسد یک جنگ داخلی جدید است، سوق می دهد. از سوی دیگر لبنان با توجه به شرایط پیش آمده، کم ترین نتایج مطلوب را داشته است. با این حال، فرقه گرابی هنوز قوی است و انتخابات سیستم سیاسی که مردم لبنان خواستار آن هستند را تغییر نداده است، که ممکن است غیرممکن باشد تا زمانی که ژئوپلیتیک چنین پایگاهی در لبنان داشته باشد.

با توجه به چارچوب چنووت، واضح است که چرا چنووت امروز استاد بی توجهی به موضوع جنبش های مقاومت بدون خشونت است. مطالعه او پایه ای برای جنبش های غیر خشونت آمیز و محققان آینده فراهم می کند. با این حال، این مطالعه نشان می دهد که برای درک اعتراضات اجتماعی غیرخشونت آمیز اخیر و آنچه که آن ها برای موفقیت نیاز دارند، چارچوب چنووت نمی تواند بر اهمیت حمایت بین المللی تاکید کند. که برای درک این مهم است که چگونه می توانیم واقعا به موفقیت جنبش های غیر خشونت آمیز کمک کنیم و آن را افزایش دهیم.

فهرست منابع :

Ackerman, P. and Kruegler, C., 1994. Strategic nonviolent conflict.
.Westport, Conn.: Praeger

Ackerman, P. and Merriman, H., 2019. Preventing Mass Atrocities: From a
Responsibility to
Protect (RtoP) to a Right to Assist (RtoA) Campaigns of Civil Resistance.
[[online
:Nonviolent-conflict.org. Available at
[https://www.nonviolent-conflict.org/wp-content/uploads/2020/10/Right->
to-Assist-Web-Versi
<on.pdf](https://www.nonviolent-conflict.org/wp-content/uploads/2020/10/Right-to-Assist-Web-Versi-on.pdf)

Aljazeera.com. 2021. African Union suspends Sudan over coup. [online]
:Available at
[https://www.aljazeera.com/news/2021/10/27/african-union-suspends->
<sudan-over-coup](https://www.aljazeera.com/news/2021/10/27/african-union-suspends-><sudan-over-coup)
.[Accessed 1 April 2022]

Aljazeera.com 2021. Sudan coup leader agrees with US to speed up new
.gov't formation
:online] Available at]
[https://www.aljazeera.com/news/2021/11/5/sudan-coup-leader-us-new->
<governmen](https://www.aljazeera.com/news/2021/11/5/sudan-coup-leader-us-new-><governmen)
.[Accessed 2 April 2022]

Aljazeera.com. 2022. Myanmar coup: A year of protest, reprisals and
.diplomatic inertia
:online] Available at]
[https://www.aljazeera.com/news/2022/2/1/myanmar-coup-a-year-of->
protest-reprisals-and-di
.\[plomomatic-inertia> \[Accessed 5 April 2022](https://www.aljazeera.com/news/2022/2/1/myanmar-coup-a-year-of->protest-reprisals-and-di-plomomatic-inertia)

Aljazeera.com. 2022. Sudan PM Hamdok was 'completely agreeable' to
.coup, says general

:online] Available at]

[https://www.aljazeera.com/news/2021/11/26/sudan-pm-hamdok->
backed-military-takeover-g](https://www.aljazeera.com/news/2021/11/26/sudan-pm-hamdok-backed-military-takeover-g)

.[eneral-dagalo> [Accessed 9 April 2022

:Aljazeera.com. 2022. The Sudan Coup | Start Here. [online] Available at

[https://www.aljazeera.com/program/start-here/2021/11/3/the-sudan->
<coup-start-here](https://www.aljazeera.com/program/start-here/2021/11/3/the-sudan-><coup-start-here)

Aljazeera.com. 2022. US issues sanctions on Sudan's police over protest
[crackdown. [online

:Available at

[https://www.aljazeera.com/news/2022/3/21/update-3-u-s-places->
sanctions-on-sudans-central](https://www.aljazeera.com/news/2022/3/21/update-3-u-s-places->sanctions-on-sudans-central)

.[reserve-police-over-protest-crackdown> [Accessed 4 April 2022-

Aljazeera.com. 2022. US plans to reroute \$67m in aid towards Lebanon's
.armed forces

:online] Available at]

[https://www.aljazeera.com/news/2022/1/29/us-plans-to-reroute-67-mln->
in-aid-towards-leba](https://www.aljazeera.com/news/2022/1/29/us-plans-to-reroute-67-mln->in-aid-towards-leba)

.[nons-armed-forces> [Accessed 10 April 2022

Amin, M., 2022. Sudan: Battle of the blockades as protesters plot to choke
.off military rule

:online] Middle East Eye. Available at]

[https://www.middleeasteye.net/news/sudan-military-rule-anti-coup->
protesters-plan-choke-ro](https://www.middleeasteye.net/news/sudan-military-rule-anti-coup->protesters-plan-choke-ro)

[ad-blocks] [Accessed 3 April 2022

Amnesty International. 2020. The unprecedented mass protests in Lebanon explained

[online] Available at]

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2019/11/lebanon-protests-explained/> [Accessed 22

[May 2022

Amnesty International. 2021. Evidence police deployed sub-machine guns against peaceful

protesters in Myanmar. [online] Available at

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2021/02/myanmar-evidence-police-machine-guns-p>

[rotesters-2] [Accessed 1 April 2022

Amnesty International. 2021. Lebanon's October 2019 protests weren't just about the

WhatsApp tax'. [online] Available at'

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2021/10/lebanons-october-2019-protests-werent-jus>

[t-about-the-whatsapp-tax] [Accessed 21 May 2022

Awad, R., 2022. The power of non-violence: Silmiya & the Sudanese Revolution. Conflict

[Accessed 9 April 2022] .Security & Development, 22(1), pp.1-21

Chehayeb, K., 2022. Al Jazeera News | Today's latest from Al Jazeera.

[[online

:Aljazeera.com. Available at

>

https://www.aljazeera.com/author/kareem_chehayeb_161030090223184>

[Accessed 10

. [April 2022

Chenoweth, E., 2021. Civil resistance. New York [etc.]: Oxford University
.press

Chenoweth, E. & Stephan, M., 2011. Why Civil Resistance Works. New York,
:USA

.Columbia University Press

.Creswell, J. & Creswell, J., 2018. Research design. Los Angeles [etc.]: Sage

.Danermark, B., 2002. Explaining society. London: Routledge

.Doyle, P., 2016. LEBANON. [S.I.]: BRADT PUBNS

Fakhoury, T., 2020. After the Beirut blast, the international community
must stop propping up

:Lebanon's broken political system. [online] The Conversation. Available at

[https://theconversation.com/after-the-beirut-blast-the-international->](https://theconversation.com/after-the-beirut-blast-the-international->community-must-stop-pr)
community-must-stop-pr

opping-up-lebanons-broken-political-system-144302> [Accessed 19 April
. [2022

France 24. 2021. Lebanese leaders form government after 13-month
[stalemate. [online

:Available at

[https://www.france24.com/en/live-news/20210910-lebanon-slated-for->](https://www.france24.com/en/live-news/20210910-lebanon-slated-for->new-government-afte)
new-government-afte

<r-13-month-wait

France 24. 2021. Protesters killed as tens of thousands demonstrate against
Sudan's military

:coup. [online] Available at

[https://www.france24.com/en/africa/20211030-sudan-braces-for-saturday-protests-against-b](https://www.france24.com/en/africa/20211030-sudan-braces-for-saturday-protests-against-bloody-military-coup)

[bloody-military-coup](https://www.france24.com/en/africa/20211030-sudan-braces-for-saturday-protests-against-bloody-military-coup) [Accessed 1 April 2022]

:Freedom House. 2022. Lebanon: Country Profile. [online] Available at

[.<https://freedomhouse.org/country/lebanon>](https://freedomhouse.org/country/lebanon)

Hashim, M., 2022. Sudan protesters: Ready to die for freedom. [online] BBC News

Available at: [.<https://www.bbc.com/news/world-africa-60082119>](https://www.bbc.com/news/world-africa-60082119)

.[Accessed 2 April 2022]

Heller, S., 2021. Lebanon Is in Free Fall. Opposition Groups Have Radically Different Ideas

:about How to Save It.. [online] The Century Foundation. Available at

[https://tcf.org/content/report/lebanon-free-fall-opposition-groups->](https://tcf.org/content/report/lebanon-free-fall-opposition-groups-radically-different-ideas-sa)

[radically-different-ideas-sa](https://tcf.org/content/report/lebanon-free-fall-opposition-groups-radically-different-ideas-sa)

[.<ve/?session=1](https://tcf.org/content/report/lebanon-free-fall-opposition-groups-radically-different-ideas-sa)

Human Rights Watch. 2021. World Report 2021: Rights Trends in Lebanon. [online]

Available at: [.<https://www.hrw.org/world-report/2021/country-](https://www.hrw.org/world-report/2021/country-chapters/lebanon)

[.<chapters/lebanon](https://www.hrw.org/world-report/2021/country-chapters/lebanon)

Human Rights Watch. 2022. Myanmar: Coup Crushes Democratic Rule. [online] Available

at: [.<https://www.hrw.org/news/2022/01/13/myanmar-coup-crushes-](https://www.hrw.org/news/2022/01/13/myanmar-coup-crushes-democratic-rule)

[.<democratic-rule](https://www.hrw.org/news/2022/01/13/myanmar-coup-crushes-democratic-rule)

.[Accessed 1 April 2022]

Human Rights Watch. 2022. World Report 2022: Rights Trends in Lebanon. [online]

.[online]

[[online

Available at: <<https://www.hrw.org/world-report/2022/country-chapters/lebanon>

International Alert. 2020. Lebanon protests one year on: Outlooks for - recovery and change

:International Alert. [online] Available at

<https://www.international-alert.org/stories/lebanon-one-year-on-october-protests>

. [Accessed 5 April 2022]

Khair, K., 2022. Sudan's coup is on shaky ground. [online] Aljazeera.com.

:Available at

[https://www.aljazeera.com/opinions/2021/11/19/sudans-coup-is-already-on-shaky-grou](https://www.aljazeera.com/opinions/2021/11/19/sudans-coup-is-already-on-shaky-ground)

[King, M., 1957. Non-Violence and Racial Justice – Religion Online. [online

[https://www.religion-online.org](https://www.religion-online.org/article/non-violence-and-racial-justice). Available at

[online.org/article/non-violence-and-racial-justice](https://www.religion-online.org/article/non-violence-and-racial-justice) Kurtulus, E., 2009. 'The Cedar Revolution': Lebanese Independence and the Question of

Collective Self-Determination. *British Journal of Middle Eastern Studies*, .36(2), pp.195-214

Mahaseth, H. & Tulsyan, A., 2022. The Myanmar Coup and the Role of Asean. SSRN

., Electronic Journal

Maizland, L., 2022. Myanmar's Troubled History: Coups, Military Rule, and . Ethnic Conflict

:online] Council on Foreign Relations. Available at]

<https://www.cfr.org/backgrounder/myanmar-history-coup-military-rule->ethnic-conflict-rohin>

. [gya> [Accessed 2 April 2022

Malmvig, H. & Fakhoury, T., 2021. Tales of the Unexpected: Will the Lebanese Uprising Stay

Clear of Attempts at Geopolitization? - Project on Middle East Political Science. [online

:Project on Middle East Political Science. Available at

<https://pomeps.org/tales-of-the-unexpected-will-the-lebanese-uprising->stay-clear-of-attempt>

<s-at-geopolitization-1

Mod.nugmyanmar.org. 2021. People's Defence Force

Quinley, C., 2022. Myanmar defectors describe military culture of abuse, [fear. [online

:Aljazeera.com. Available at

<https://www.aljazeera.com/news/2022/3/8/myanmars-army-defectors->-describe-a-culture-of>

. [abuse-and-fear> [Accessed 5 April 2022

Reliefweb.int. 2020. "Chaos and Fire" - An Analysis of Sudan's June 3, 2019 Khartoum

:Massacre. [online] Available at

<https://reliefweb.int/report/sudan/chaos-and-fire-analysis-sudan-s-june->3-2019-khartoum-m>

. [assacre> [Accessed 9 April 2022

Reliefweb.int. 2022. Atrocity Alert No. 289: Sudan, Somalia and Venezuela.

[online

:Available at

<https://reliefweb.int/report/sudan/atrocity-alert-no-289-sudan-somalia-><and-venezuela>

. [Accessed 7 April 2022]

Reliefweb.int. 2022. Myanmar: MPs demand ASEAN action in response to damning UN

:report. [online] Available at

<https://reliefweb.int/report/myanmar/myanmar-mps-demand-asean->action-response-damnin>

. [g-un-report> [Accessed 18 April 2022

Reuters.com. 2022. Myanmar's year of turmoil since the military took .power in a coup

:online] Available at]

<https://www.reuters.com/world/asia-pacific/myanmars-year-turmoil->since-military-took-po>

. [wer-coup-2022-01-25/> [Accessed 1 April 2022

Rizkallah, A., 2017. The paradox of power-sharing: stability and fragility in postwar

.Lebanon. *Ethnic and Racial Studies*, 40(12), pp.2058-2076

RSF. 2021. Myanmar's military junta eliminates independent media | Reporters without

:borders. [online] Available at

<https://rsf.org/en/news/myanmars-military-junta-eliminates->independent-media> [Accessed

. [April 2022 2

Salih, K., 1990. The Sudan, 1985–9: The Fading Democracy. *The Journal of Modern African*

Studies, 28(2), pp.199-224

Selth, A., 2008. Burma's 'saffron revolution' and the limits of international influence

Australian Journal of International Affairs, 62(3), pp.281-297

Sharp, G., 1973. *The politics of nonviolent action*. Boston: Porter Sargent Publisher

Sharp, G., 1979. *Gandhi as a political strategist*. New Delhi: Gandhi Media Center

Sutton, R., 2014. *Lebanon's Arab Spring: The Cedar Revolution Nine Years* [On. [online

:[Archive.transatlanticrelations.org](https://archive.transatlanticrelations.org). Available at

https://archive.transatlanticrelations.org/wp-content/uploads/2016/08/paradigm_chapter8.pdf

<f

Tarek, S., 2022. Sudan: Will a weakening economy be a game changer for the military

:regime's harsh tactics?. [online] *The Africa Report.com*. Available at

<https://www.theafricareport.com/176856/sudan-will-a-weakening-economy-be-a-game-changer-for-the-military-regimes-harsh-tactics/>

[Accessed 6 April 2022

The Economic Times. 2022. Myanmar junta chief vows no talks with "opposition" terrorists

:online] Available at]

<https://economictimes.indiatimes.com/news/international/world->-news/myanmar-junta-chief>

<vows-no-talks-with-opposition-terrorists/articleshow/90471660.cms>

[Accessed 3 April

.]2022

The Guardian. 2021. Sudan pro-democracy activists call for escalation after lethal

:crackdown. [online] Available at

<https://www.theguardian.com/world/2021/nov/18/sudan-pro->democracy-activists-call-for-es>

.]calation-after-lethal-crackdown> [Accessed 5 April 2022

Ucdp.uu.se. 2022. UCDP - Uppsala Conflict Data Program. [online] Available :at

.]https://ucdp.uu.se/country/660> [Accessed 17 April 2022>

:UNDP. 2022. About us | UNDP in Myanmar. [online] Available at

<https://www.mm.undp.org/content/myanmar/en/home/about-us/>>>

.][Accessed 18 April 2022

:UNDP in Sudan. 2022. About Sudan. [online] Available at

[>>">https://www.sd.undp.org/content/sudan/en/home/countryinfo.html>>](https://www.sd.undp.org/content/sudan/en/home/countryinfo.html)

[Accessed 18 April

.]2022

UNHCR. 2022. Myanmar. [online] Available at:

<<<https://www.unhcr.org/myanmar.html>

. [Accessed 18 April 2022]

UNICEF DATA. 2022. Sudan (SDN) - Demographics, Health & Infant Mortality - UNICEF

DATA. [online] Available at: <<https://data.unicef.org/country/sdn/>>

. [Accessed 18 April 2022

UN News. 2020. Lebanon: UN rights office calls for de-escalation of protest violence

. [online] Available at: <<https://news.un.org/en/story/2020/01/1055701>>

UN News. 2021. Bachelet condemns killings of peaceful protesters in Sudan. [online

Available at: <<https://news.un.org/en/story/2021/11/1106052>> [Accessed 5 April 2022

UN News. 2021. Rights abuses in Myanmar 'deepening on an unprecedented scale'. [online

Available at: <<https://news.un.org/en/story/2021/12/1107642>> [Accessed 1 April 2022

UN News. 2022. Stop weapons supply to Myanmar, rights expert urges. [online] Available at

. <<https://news.un.org/en/story/2022/02/1112422>>

UN News. 2021. Sudan: Mistrust deepens following military takeover. [online] Available at

. <<https://news.un.org/en/story/2021/12/1107662>> [Accessed 4 April 2022]

Vinthagen, S., 2005. Icke våldsaktion – En social praktik av motstånd och konstruktion

. [online] Gupea.ub.gu.se. Available at]

https://gupea.ub.gu.se/bitstream/handle/2077/16635/gupea_2077_16635_3.pdf?sequence=3

Wanlund, B., 2020. Global Protest Movements. [online] CQ Researcher by .CQ Press

Available

>:at

https://library.cqpress.com/cqresearcher/document.php?id=cqresrre20200_50100

Youtube.com. 2022. Lebanon protesters fear economic crisis has no end in [sight. [online

.<Available at: <<https://www.youtube.com/watch?v=O1G1DhQ7Dxs>

